

Potencjał turystyczny województwa śląskiego

ANALIZA TRENDÓW I POTENCJAŁU ROZWOJU
TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE **ŚLĄSKIM**

2. Śląskie oczami turystów

autorzy

Petros Tovmasyan

Karolina Jedziniak

Bartosz Rybczak

Oprawa graficzna

Anton Luzan

Wydawnictwo

New Europe Foundation

ul. Warszawska 56/1

40-008 Katowice

tel.: +48 579 632 319

Finansowanie

NEW EUROPE
FOUNDATION

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030

Spis treści

Wstęp	5
Kopalnia Guido w Zabrze	8
Atrakcje historyczne i kulturowe	8
Pałac Donnersmarcków w Świerkłańcu	9
Kopalnia Srebra w Tarnowskich Górach	10
Muzeum Tyskich Browarów Książęcych	11
Muzeum Zamkowe w Pszczynie	12
Szlak Orlich Gniazd	13
Zamek Ogrodzieniec w Podzamczu	14
Zamek w Mirowie	15
Zamek w Bobolicach	16
Zamek w Olsztynie	17
Zamek w Będzinie	18
Zamek księżąt Sułkowskich w Bielsku-Białej.	19
Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie	20
Muzeum Miejskie w Żorach	21
Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.	22
Dworek Goethego w Tarnowskich Górach	23
Zamek w Toszku	24
Atrakcje przyrodnicze	25
Jezioro Dzieńkowice	26
Rezerwat Przyrody Segiet	27
Park Gródek w Jaworznie	28
Planetarium Śląskie	29
Park Śląski	29
Ogród Zoologiczny.	30
Stadion Śląski	30
Rosarium	31
Amfiteatr	31
Sosina Jaworzno	32

Sporty zimowe	.33
Szczyrk	.33
Turystyka letnia	.34
Atrakcje dla rodzin	.34
Wydarzenia.	.35
Gastronomia i zakwaterowanie	.35
Ogród Botaniczny w Mikołowie	.36
Paprocany w Tychach	.37
Dolina Trzech Stawów	.38
Atrakcje dla dzieci i rodzin	39
Park Trampolin	.39
Park Wodny Nemo.	.39
Legendia Śląskie Wesole Miasteczko	40
Miejsca do zwiedzania i spacerów	41
Nikiszowiec	.41
Rynek w Gliwicach	.42
Rynek w Katowicach	.43
Szlak Architektury Drewnianej na Śląsku	44
Kościół Wszystkich Świętych w Sierotach	45
Kościół Narodzenia św.Jana Chrzciciela	45
Zagroda Wsi Pszczyńskiej	.46
Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie	.47
Inne atrakcje	48
Kolejka linowa na Czantorię	.48
Palmiarnia Miejska w Gliwicach	.49
Szanse na rozwój śląskiej turystyki?	50
Innowacje i Technologie Cyfrowe.	.53
Podsumowanie	54

Wstęp

Województwo śląskie, zlokalizowane w południowej Polsce, to obszar o wielowymiarowym charakterze, tętniący życiem i kulturą, będący jednocześnie głęboko zakorzenionym w swojej historii. Surowość przemysłowego krajobrazu spotyka się tu z naturalnym pięknem, a nowoczesność harmonijnie współgra z tradycją. Właśnie te kontrasty tworzą wyjątkowy klimat, który przyciąga turystów z całego świata, oferując im niepowtarzalne doświadczenia i wgląd w bogactwo kultury, historii i różnorodności.

Jednym z najważniejszych atutów turystycznych tego regionu jest niezaprzeczalnie dziedzictwo przemysłowe. Ślady po przemyśle ciężkim, choć często przypominają o trudnej przeszłości, dziś stanowią unikalną przestrzeń do eksploracji. Dawne kopalnie, huty i fabryki, dziś będące przestrzeniami kulturalnymi, edukacyjnymi i rekreacyjnymi, pozwalają turystom odkrywać bogactwo historii.

Tradycje górnicze, hutnicze i tekstylne odcisnęły trwałe piętno na regionie, kształtując jego tożsamość, ale przede wszystkim tworząc oryginalne przestrzenie. Choć tutejszy krajobraz na pierwszy rzut oka może wydawać się surowy, przemysłowy, to kryje w sobie niesamowite historie, które czekają na odkrycie.

Równie ważna jest rola kultury i sztuki, która jest mocno obecna w życiu mieszkańców województwa. Bogata scena artystyczna, teatry, galerie sztuki, muzea i festiwale budują przestrzeń do wyrażania różnorodności kulturowej i są niewątpliwymi atrakcjami dla osób o różnych zainteresowaniach.

Województwo śląskie to także miejsce, gdzie ważną rolę odgrywa natura. Bogate tereny zielone, parki, rezerваты, lasy i góry są przestrzeniami odpoczynku, ale stanowią też atrakcję dla miłośników przyrody – oferują bowiem różnorodne możliwości aktywnego spędzania czasu.

6. Śląskie oczami turystów

Osoby ceniące wypoczynek na świeżym powietrzu znajdą tu zarówno te miejskie, jak i górskie szlaki turystyczne. Warto także wspomnieć o rezerwatach przyrody, obszarach ochronnych sieci Natura 2000 czy parkach krajobrazowych, gdzie można obserwować bogactwo fauny i flory.

Integralną częścią krajobrazu tego regionu są zamki i pałace, które silnie wpływają na jego atrakcyjność. To fascynujący świadkowie minionych epok. Majestatyczne mury i okazałe wnętrza opowiadają historię szlacheckich rodów, królewskich intrat i heroicznych bitew.

Dziedzictwo architektoniczne Śląska to jednak nie tylko dowód na jego bogatą historię – obecnie miejsca te służą edukacji i kulturze i przyciągają zarówno okolicznych mieszkańców, jak i zwiedzających z całego świata. Wiele z tych budowli przetrwało wieki, przekształcając się do nowych funkcji. Obecnie działają w nich centra kultury, muzea czy hotele. Dzięki temu, oprócz prezentowanej wartości historycznej, służą mieszkańcom i turystom.

Nieodłączną częścią tożsamości regionu są kościoły, klasztory, ratusze, mury miejskie czy historyczne kamienice prezentujące różnorodność stylów architektonicznych i tendencji, które dominowały w architekturze na przestrzeni wieków. Zwiedzający mają więc możliwość odkrywania architektury i jej wpływu na kształtowanie się przestrzeni miejskiej.

7. Śląskie oczami turystów

Warto podkreślić, że zabytki Śląska to miejsca, które przetrwały zawieruchy historyczne – na przykład związane z II wojną światową czy z historią ruchu robotniczego – i stały się symbolem pamięci. Obecnie stanowią silną wartość edukacyjną, pomagając zrozumieć skomplikowane tło historyczne i losy tego regionu.

W tym raporcie przyglądamy się atrakcjom turystycznym województwa śląskiego, ponieważ chcemy zrozumieć, w jaki sposób dziedzictwo przemysłowe, architektoniczne i przyrodnicze Śląska kształtuje doświadczenia turystów. Analizujemy atuty regionu i to, jak przyczyniają się one do jego atrakcyjności, oraz sprawdzamy wpływ tych miejsc na rozwój turystyki. Jest to próba pełniejszego zrozumienia, co czyni województwo śląskie tak atrakcyjnym miejscem do odwiedzenia.

Atrakcje historyczne i kulturowe

Kopalnia Guido w Zabrze

Kopalnia została założona przez hrabiego Guido Henckel von Donnersmarcka, który otrzymał nadanie górnicze 2 października 1855 roku czyli raczej wieku XIX

Podczas wizyty w Kopalni Guido zobaczymy szereg ekspozycji i atrakcji. Jednym z głównych punktów jest podziemna trasa turystyczna, która prowadzi przez historyczne szyby i chodniki kopalni. W trakcie wędrówki pod ziemią zwiedzający mają okazję obejrzeć oryginalne wyposażenie, maszyny i narzędzia górnicze, a także poznać codzienne życie i wyzwania, z jakimi musieli mierzyć się górnicy. Przewodnik opowie o historii kopalni czy technikach wydobycia węgla. Można wówczas zobaczyć kopalniane komory i wyjątkowe formacje skalne, które tworzą niepowtarzalny klimat tego miejsca.

Kopalnia Guido oferuje również inne atrakcje, takie jak wystawy i interaktywne prezentacje na temat górnictwa i województwa śląskiego. Warto odwiedzić powierzchniowe obiekty kopalni – wieżę wyciągową czy budynek administracyjny, aby uzyskać pełniejszy obraz pracy górników i wpływu działalności kopalni na miejscową społeczność.

Pałac Donnersmarcków w Świerklańcu

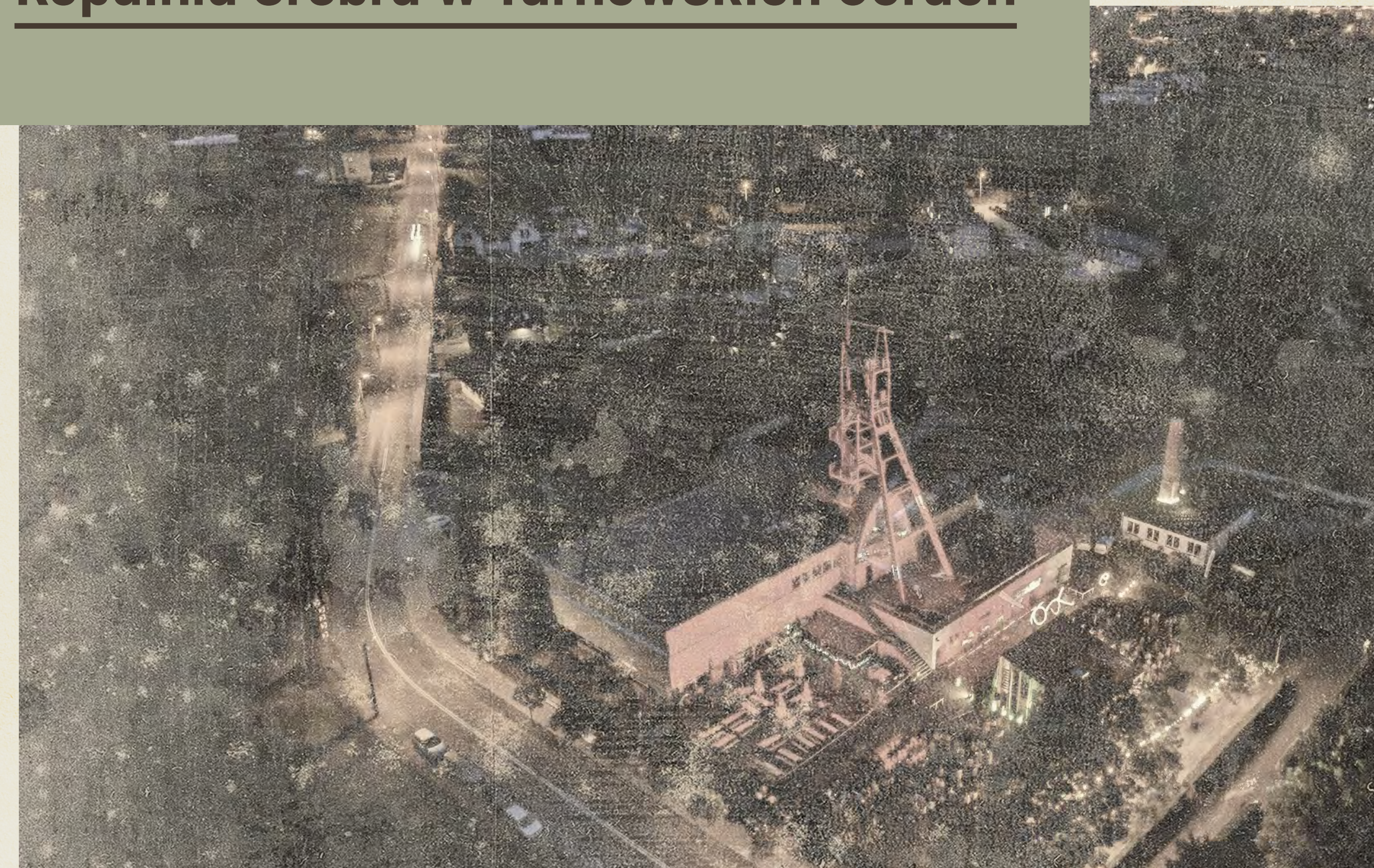
Była to jedna z bardziej luksusowych rezydencji w Polsce, nazywana „śląskim Wersalem”. Pałac powstał w XIX wieku i był własnością rodziny Donnersmarcków, jednej z najbogatszych i niezwykle wpływowych rodzin arystokratycznych na Śląsku. Obiekt został zbudowany na wzór francuskich rezydencji królewskich, a jego projekt jest przypisywany nadwornemu budowniczemu Napoleona III, Hectorowi Lefuelowi, znanemu z przebudowy paryskiego Luwru. Było to miejsce ważnych wydarzeń i przyjęć, w którym gościło wiele znanych postaci, w tym cesarzowie, królowie i książęta.

Zespół pałacowy składa się z trzech budynków: pałacu (został zniszczony w trakcie II wojny światowej), małego zamku (Pałac Kawalera) i tzw. starego zamku. Całość otacza rozległy park, który zachęca do spacerów o każdej porze roku. Warto dodać, że choć „śląski Wersal” został zburzony, wciąż w tym miejscu można podziwiać Pałac Kawalera, który został odrestaurowany.

Teren parkowo-pałacowy jest otwarty i służy jako miejsce rekreacji. W Pałacu Kawalera mieszczą się natomiast hotel i restauracja, które udostępniają obiekt na organizowanie różnego rodzaju wydarzeń, głównie koncertów i konferencji szkoleniowych.

Kopalnia Srebra w Tarnowskich Górach

To jedna z najważniejszych pamiątek dziedzictwa przemysłowego na Śląsku. Zabytkowe podziemne miasto składa się z labiryntu korytarzy, komór, sztolni i studni powstałych na przełomie XVIII i XIX wieku. Obiekty te świadczą o wielowiekowej tradycji górnictwa srebra i ołowiu w regionie.

Od 2017 roku Kopalnia Srebra wraz ze Szlakiem Techniki na Górnym Śląsku jest wpisana na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, co potwierdza jej wyjątkową wartość historyczną i kulturalną.

Podziemny kompleks jest częścią podziemnego labiryntu wyrobisk górniczych, chodników i sztolni odwadniających, którego długość wynosi ponad 150 km. Główna atrakcja to trasa turystyczna „Czarny Trójkąt”, licząca 1700 metrów droga wśród korytarzy i komór na głębokości 40 metrów. W trakcie wędrówki turyści oglądają wykute w skale przodki górnicze, mają też okazję przepłynąć część trasy łodzią.

Jedną z najciekawszych atrakcji tego miejsca jest szyb „Szczęść Boże” – najgłębszy zabytkowy tego typu obiekt górniczy w Polsce, o głębokości 43 metrów. W kopalni znajduje się także podziemne jezioro.

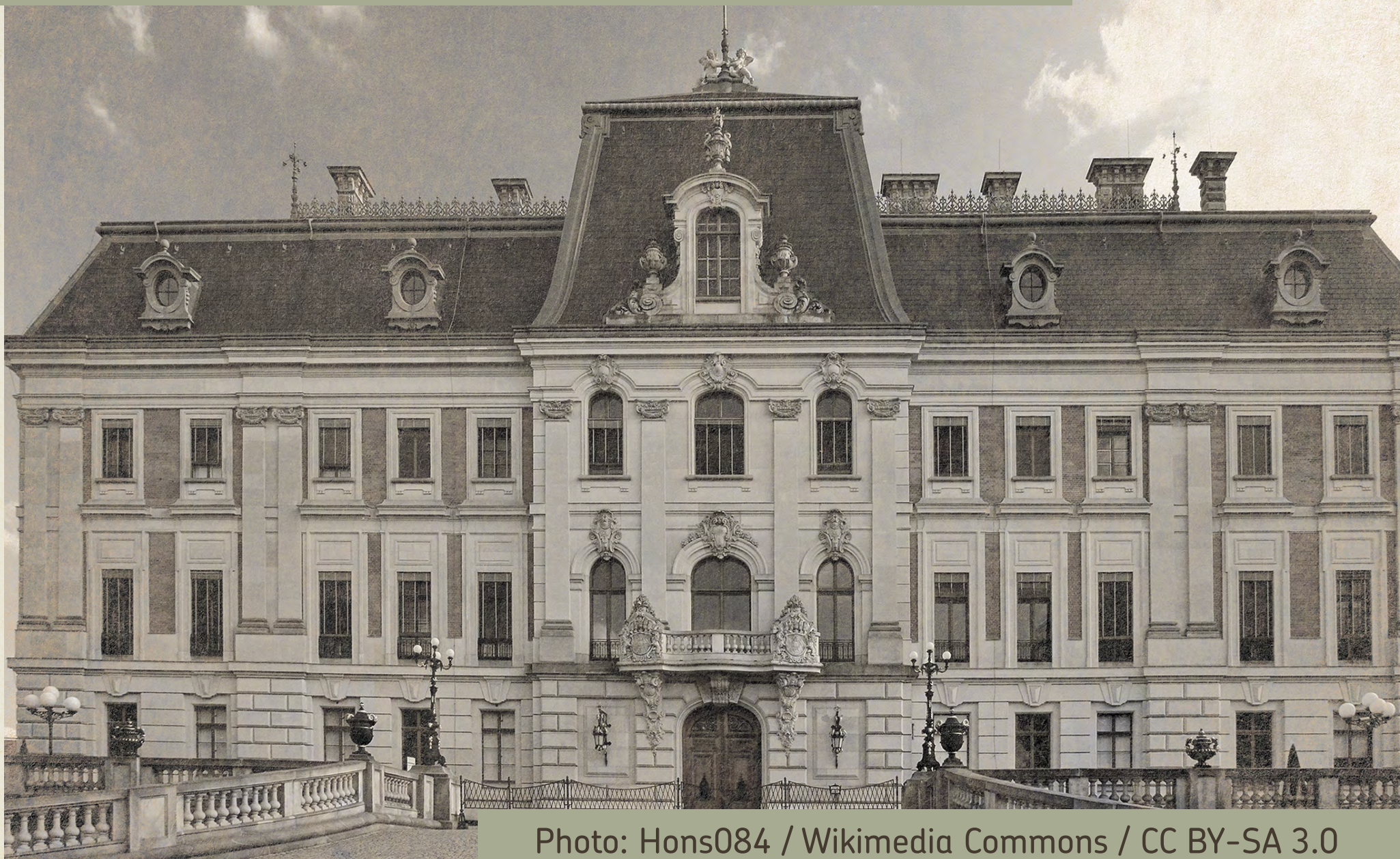

Muzeum Tyskich Browarów Książęcych

o miejsce, które prezentuje bogatą historię piwowarstwa na Śląsku, szczególnie związaną z browarem Tyskie, jednym z najstarszych i najbardziej znanych browarów w Polsce. Browar ten funkcjonuje nieprzerwanie od XVII wieku.

Muzeum zostało otwarte w 2004 roku w zabytkowych budynkach browaru. Oferuje interaktywną trasę, podczas której zwiedzający mogą zobaczyć zarówno zabytkowe, jak i nowoczesne urządzenia do produkcji piwa, poznać proces powstawania tego trunku oraz historię piwowarstwa na Śląsku. Na eksponaty składają się różne maszyny i narzędzia do produkcji piwa, a także stare butelki, beczki, etykiety, plakaty i inne artefakty związane z tym napojem. Jedną z atrakcji, jaką oferuje muzeum, jest możliwość degustacji piwa prosto z browaru. W placówce odbywają się też różne warsztaty i pokazy na żywo. Dzięki temu, że budynek muzeum jest częścią większego kompleksu – Browaru Tyskie, placówka ta stanowi atrakcję nie tylko dla miłośników piwa, lecz dla każdego, kto jest zainteresowany historią przemysłu i technologii.

Muzeum Zamkowe w Pszczynie

Muzeum Zamkowe w Pszczynie jest miejscem, w którym każdy zainteresowany historią, sztuką czy architekturą znajdzie coś dla siebie.

ieści się w pięknej, zabytkowej rezydencji książąt pszczyńskich. To jeden z najcenniejszych zabytków architektury rezydencjonalnej na Śląsku. Pałac ma bogatą historię, która sięga średniowiecza, choć jego obecny kształt jest wynikiem przebudowy przeprowadzonej w XIX i XX wieku przez rodzinę von Hochberg. Wnętrza są bogato zdobione i świetnie zachowane, dzięki czemu odwiedzający to miejsce mają wgląd w życie arystokracji europejskiej w tamtym okresie.

Muzeum Zamkowe prezentuje stałą ekspozycję obejmującą oryginalne meble, obrazy, rzeźby, porcelanę, tkaniny i inne elementy dekoracji wnętrz, prezentujące różne style artystyczne, od baroku po secesję. Zwiedzający mogą podziwiać ponad 80 pokoi, w tym reprezentacyjne salony, prywatne apartamenty książąt, a nawet dawną kuchnię zamkową. Obok pałacu rozciąga się rozległy park, będący doskonałym miejscem na spacer.

13. Śląskie oczami turystów

Szlak Orlich Gniazd

Jest to jeden z bardziej popularnych szlaków turystycznych w Polsce. Jego nazwa pochodzi od zamków i twierdz, które zostały zbudowane na wysokich, skalistych wzgórzach przypominających gniazda orłów.

Szlak rozciąga się na długości około 164 kilometrów, od Krakowa do Częstochowy, i przebiega przez malownicze obszary Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Obszar ten charakteryzują skaliste formacje, jaskinie i lasy bukowe.

Obejmuje 25 zamków i twierdz, z których najbardziej znane to Zamek Królewski na Wawelu, Zamek w Pieskowej Skale, Zamek Ogrodzieniec w Podzamczu i Zamek w Olsztynie. Większość z nich pochodzi z XIV i XV wieku, a ich historia ściśle wiąże się z historią Polski, od średniowiecza aż po czasy nowożytne.

Doskonała propozycja dla miłośników historii, przyrody czy aktywnego spędzania czasu. Na trasie można uprawiać turystykę pieszą i rowerową, ponadto formy skalne zachęcają do wspinaczki. Wiele zamków i twierdz oferuje możliwość zwiedzania, a w niektórych z nich znajdują się muzea i ekspozycje.

14. Śląskie oczami turystów

Szlak Orlich Gniazd przechodzi również przez Śląsk, gdzie znajdują się niektóre z najbardziej znanych i malowniczych zamków na tej trasie.

Zamek Ogrodzieniec w Podzamczu

Jakub Hałun, CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via Wikimedia Commons

Jedna z największych i najbardziej imponujących atrakcji Szlaku Orlich Gniazd. Zamek położony jest w najbardziej malowniczym miejscu Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Budowla pochodzi z początku XIV wieku, ale swoją ostateczną formę uzyskała w XV wieku. Mieści się na najwyższym wzniesieniu Jury, Górze Zamkowej, na wysokości 515,5 m n.p.m. Z tego miejsca rozciągają się niezwykle widoki na okolicę. Warownia została zniszczona w trakcie wojen szwedzkich w XVII wieku i z czasem popadła w ruinę. Dziś miejsce to jest dostępne do zwiedzania. Można tu zobaczyć między innymi basztę „Dorotka”, olbrzymią wieżę mieszkalną, gotycką kaplicę, a nawet system podziemnych przejść.

15. Śląskie oczami turystów

Zamek jest znany nie tylko z pięknych widoków i bogatej historii, ale również z imprez kulturalnych. Regularnie odbywają się tu spektakle, koncerty, pokazy rycerskie czy imprezy plenerowe. Ciekawostką jest, że miejsce to było planem filmowym polskich i zagranicznych produkcji, w tym serialu „Wiedźmin” realizowanego przez Netflix.

W pobliżu znajdują się inne atrakcje, takie jak Park Miniatur Zabytków Jury czy rezerwat przyrody Góra Zamkowa, którego zadaniem jest ochrona środowiska Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Zamek w Mirowie

Obiekt ten, podobnie jak pobliski zamek w Bobolicach, był częścią systemu obronnego granicy Królestwa Polskiego w średniowieczu.

Pochodzi z XIV wieku. Został zbudowany na skalistym wzgórzu, które stanowiło naturalną obronę tego miejsca. Obiekt wielokrotnie przebudowywano. Od momentu, gdy w XVIII wieku zamek został opuszczony przez mieszkańców, zaczął popadać w ruinę. Pomimo swojego stanu ruiny są dobrze zachowane i oferują interesujące spojrzenie na średniowieczną architekturę obronną. Ze wzgórza rozpościera się piękny widok na okolicę, w tym na pobliski zamek w Bobolicach. W pobliżu znajdują się ścieżki turystyczne, punkty widokowe i miejsca, gdzie można odpocząć, co czyni to miejsce popularnym celem wycieczek.

Od 2008 roku prowadzone są prace konserwacyjne i renowacyjne, mające na celu ochronę i zachowanie tej przestrzeni.

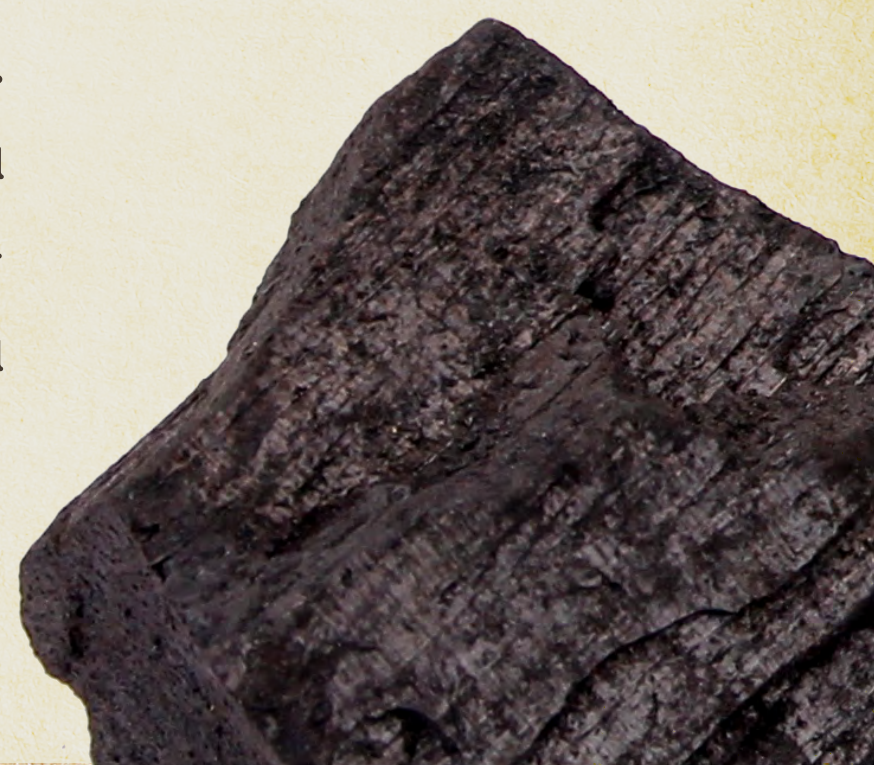
Zamek w Bobolicach

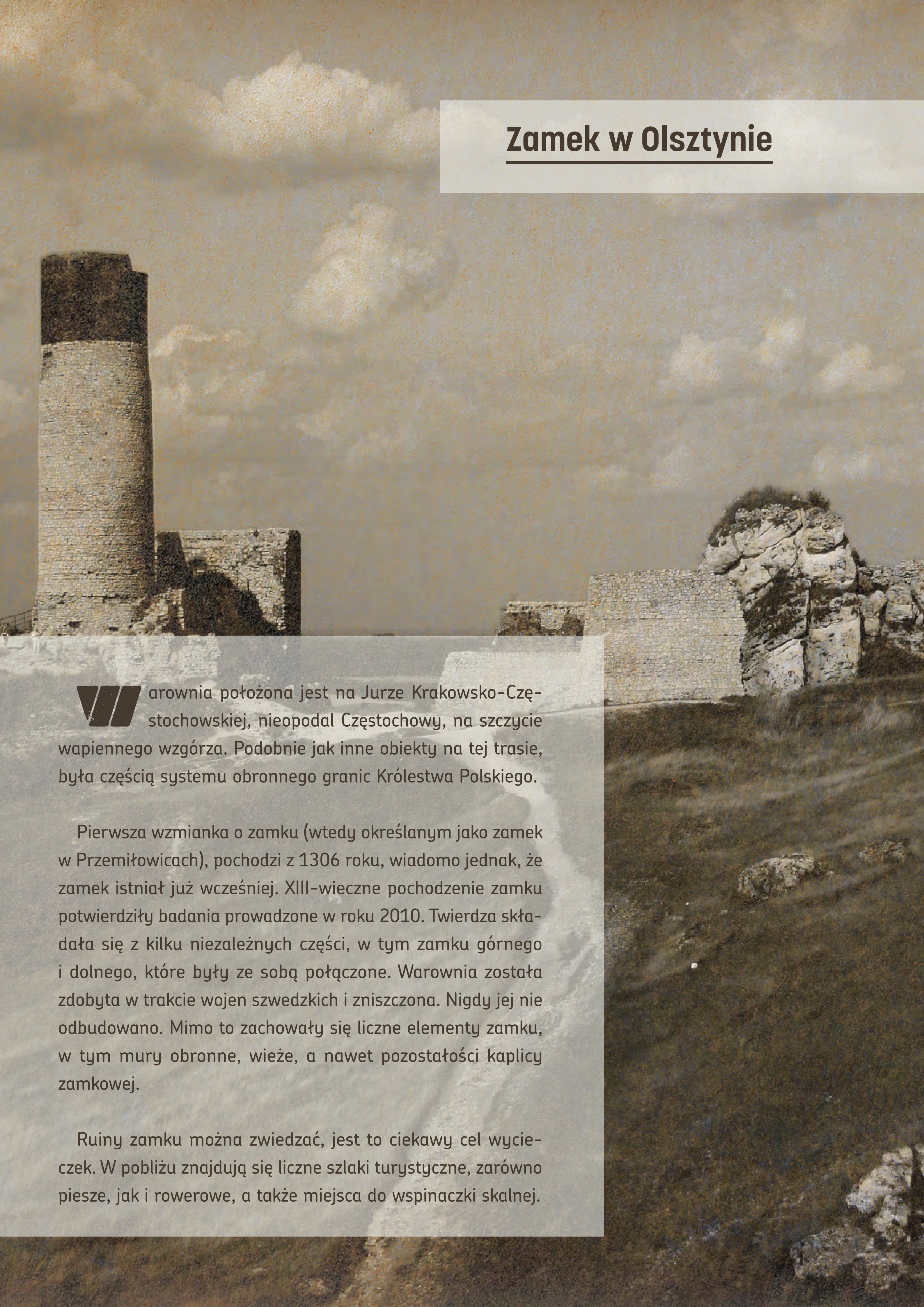
Wzrostła z XIV wieku, z czasów panowania Kazimierza Wielkiego, i także wchodziła w skład systemu obronnego granic Królestwa Polskiego. W XVI wieku zamek przeszedł gruntowną przebudowę, w wyniku której otrzymał charakter renesansowej rezydencji. Na przestrzeni wieków budowla była wielokrotnie niszczona i odbudowywana.

W XX wieku obiekt niszczał, ale na początku obecnego stulecia został częściowo odbudowany. Właściciele zamku podjęli się prac rekonstrukcyjnych i odrestaurowali budowlę, starając się zachować jej pierwotny kształt i styl. Obecnie można podziwiać średniowieczne mury, baszty i bramę wjazdową, a sam zamek w okresie kwiecień–październik jest dostępny do zwiedzania. Oprócz funkcji turystycznej obiekt działa również jako hotel i miejsce spotkań. Goście mogą tu zanoćować, skorzystać z restauracji czy zorganizować prywatne uroczystości, takie jak wesela.

Ze wzgórza zobaczymy pobliski zamek w Mirowie. Obie twierdze są oddalone od siebie o zaledwie kilka kilometrów i połączone malowniczą trasą turystyczną, co czyni to miejsce niepowtarzalnymna Szlaku Orlich Gniazd.

Zamek w Olsztynie

The background image shows the ruins of the Warownia castle in Olsztyn. On the left, a tall, cylindrical stone tower stands prominently. To its right, there are lower, rectangular stone walls and another smaller tower. The ruins are situated on a grassy hill under a cloudy sky. A semi-transparent text box is overlaid on the lower left portion of the image.

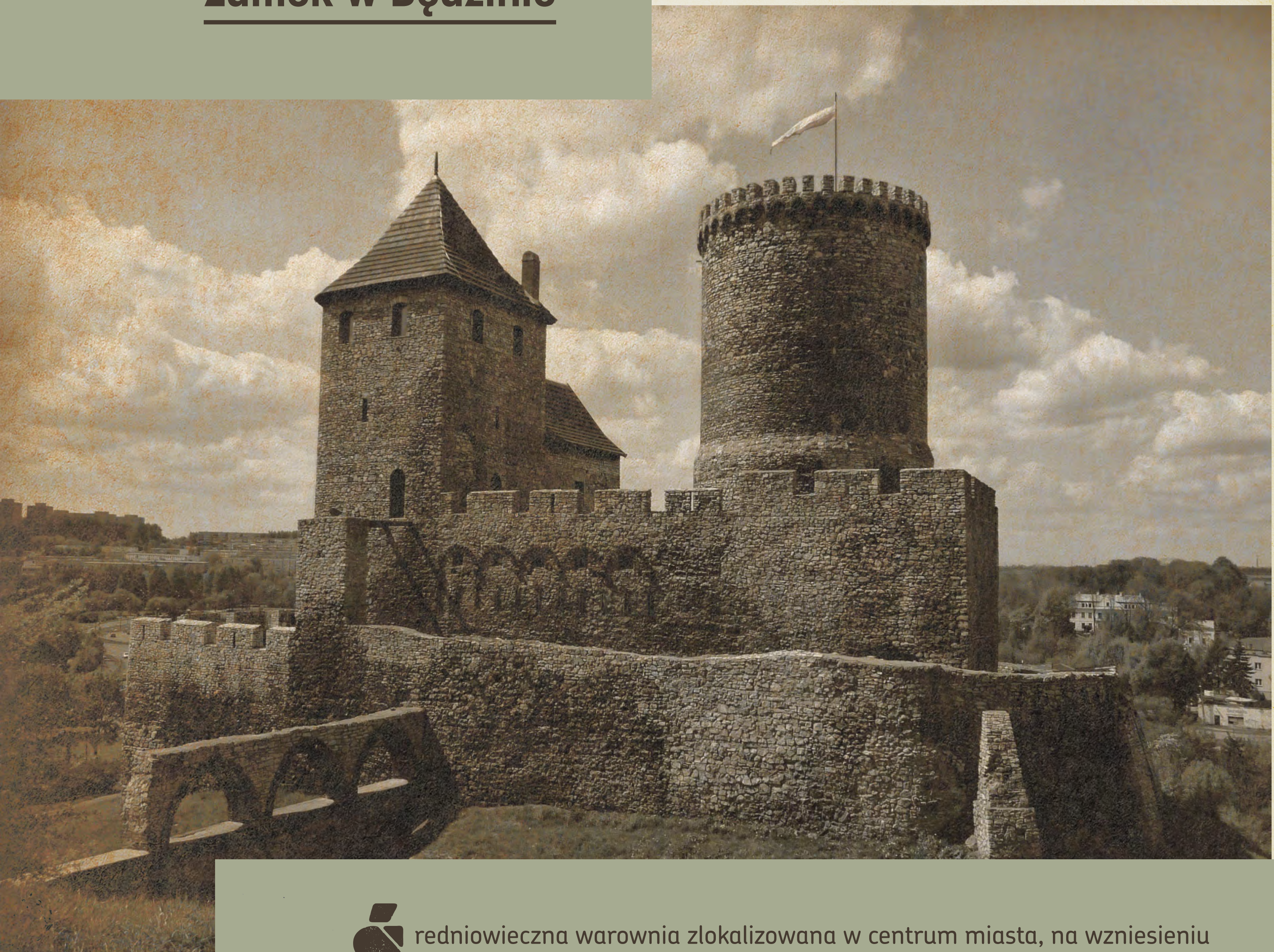
 warownia położona jest na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, nieopodal Częstochowy, na szczycie wapiennego wzgórza. Podobnie jak inne obiekty na tej trasie, była częścią systemu obronnego granic Królestwa Polskiego.

Pierwsza wzmianka o zamku (wtedy określanym jako zamek w Przemiłowicach), pochodzi z 1306 roku, wiadomo jednak, że zamek istniał już wcześniej. XIII-wieczne pochodzenie zamku potwierdziły badania prowadzone w roku 2010. Twierdza składała się z kilku niezależnych części, w tym zamku górnego i dolnego, które były ze sobą połączone. Warownia została zdobyta w trakcie wojen szwedzkich i zniszczona. Nigdy jej nie odbudowano. Mimo to zachowały się liczne elementy zamku, w tym mury obronne, wieże, a nawet pozostałości kaplicy zamkowej.

Ruiny zamku można zwiedzać, jest to ciekawy cel wycieczek. W pobliżu znajdują się liczne szlaki turystyczne, zarówno piesze, jak i rowerowe, a także miejsca do wspinaczki skalnej.

Zamek w Będzinie

średniowieczna warownia zlokalizowana w centrum miasta, na wzniesieniu tuż nad Czarną Przemszą. Zamek pochodzi z XIV wieku, został wybudowany za panowania Kazimierza Wielkiego i pełnił funkcję obronną przed potencjalnym atakiem ze strony wojsk czeskich.

Na przestrzeni wieków wielokrotnie zmieniał swoje funkcje – był siedzibą burgrabiów szlachty, miejscem zebrań sejmików, więzieniem i arsenałem. Warownię wiele razy przebudowywano, tak aby dostosować ją do aktualnie pełnionych funkcji. Jest jednym z najlepiej zachowanych zamków z czasów Kazimierza Wielkiego w Polsce.

Dzisiaj będzińska warownia jest otwarta dla zwiedzających i mieści Muzeum Zagłębia. Można tu zobaczyć eksponaty związane z historią zamku i regionu, a z wieży zamkowej pozachwycać się pięknymi widokami na okolicę.

Zamek książąt Sułkowskich w Bielsku-Białej

To jeden z najważniejszych zabytków tego miasta. Pochodzi z początku XIV wieku, ale najważniejsze dla jego dzisiejszego wyglądu okazały się przebudowy dokonane przez rodzinę Sułkowskich w XIX wieku, kiedy to obiekt nabrał formy pałacowej. Rodzina Sułkowskich była związana z Bielskiem przez wiele pokoleń i odegrała znaczącą rolę w rozwoju miasta.

Architektura zamku to połączenie wielu stylów, od gotyku i renesansu po barok i neogotyk, co świadczy o jego długiej i burzliwej historii. Wewnątrz zachowało się wiele oryginalnych elementów, w tym ozdobne stropy, freski czy kominki. Obecnie w zamku mieści się muzeum miejskie, które prezentuje bogatą kolekcję dzieł sztuki, a także eksponaty związane z historią miasta. Obiekt jest otwarty dla zwiedzających. W pobliżu zamku, na Wzgórzu Miejskim, znajduje się Stare Miasto z licznymi atrakcjami turystycznymi.

Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie

Park Etnograficzny, który zajmuje powierzchnię około 22 hektarów, został założony w 1975 roku. To skansen prezentujący kulturę i architekturę regionu śląskiego. Umożliwia zwiedzającym odbycie podróży w czasie w celu zrozumienia, jak wyglądało życie na Śląsku w przeszłości. Zobaczony tu zróżnicowanie kulturowe i architektoniczne Śląska w okresie od XVII do XX wieku.

Na terenie skansenu znajdują się oryginalne, przeniesione z różnych części regionu budynki mieszkalne, gospodarcze i sakralne, w tym chaty, karczmy, kościoły, młyny czy kuźnie. Wszystkie budynki są wyposażone w meble i przedmioty codziennego użytku, co nadaje miejscu realistyczny charakter.

Park oferuje także liczne atrakcje edukacyjne, w tym warsztaty rzemiosła, pokazy starych technik rolniczych czy lekcje historii. Na terenie skansenu organizowane są także imprezy kulturalne i folklorystyczne, takie jak jarmarki, koncerty, festiwale.

Muzeum Miejskie w Żorach

Zostało otwarte w 2000 roku, a jego siedzibą jest zabytkowa Willa Heringa przy ulicy Muzealnej.

Kolekcje obejmują różne dziedziny, takie jak archeologia, historia, etnografia czy sztuka. Ekspozycje prezentowane są w sposób przystępny i interesujący, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, takich jak multimedia czy interaktywne stanowiska. Placówka prezentuje wiele interesujących eksponatów, począwszy od artefaktów z pradziejów, poprzez przedmioty związane z historią miasta i regionu, aż po dzieła sztuki współczesnej.

Muzeum prowadzi również działalność edukacyjną poprzez warsztaty, lekcje muzealne czy spotkania z ekspertami. Placówka angażuje lokalną społeczność i jest aktywna w życiu kulturalnym miasta, organizując różnorodne wydarzenia, jak wystawy, koncerty, spotkania autorskie. Warto dodać, że budynek muzeum jest atrakcją samą w sobie – w ówczesnych Żorach był to jeden z najbardziej okazałych budynków w mieście, wybudowany został w stylu eklektycznym. Jego pierwszym właścicielem był Ferdynand Haering, z zawodu weterynarz, który przez wiele lat pełnił także funkcję wiceburmistrza Żor. Oprócz Haeringa i jego rodziny, mieszkała tu także familia Panofskich, ówcześni właściciele położonej w pobliżu Huty "Paweł".

Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich

bszar chroniony, o unikalnych walorach przyrodniczych i kulturowych. Został utworzony w 1993 roku, obejmuje obszar około 500 km kw., na którym znajdują się zarówno naturalne ekosystemy, jak i zabytki kulturowe. Nazwa parku nawiązuje do działalności cystersów, którzy osiedlili się na tych terenach w XII wieku i przyczynili się do kształtowania krajobrazu.

Na terenie parku znajdują się liczne atrakcje dla turystów. Przede wszystkim są to malownicze krajobrazy, lasy, łąki, stawy, ale również zabytki architektury: klasztor cysterski, kościoły, pałace czy dwory. Ważnym elementem są także stawy hodowlane, pozostałość po działalności cystersów. Cystersi byli bowiem prekursorami rybactwa stawowego w Polsce.

Miejsce to oferuje interesujące szlaki turystyczne, piesze, rowerowe i konne, które prowadzą przez najciekawsze i najpiękniejsze miejsca parku. To doskonała przestrzeń dla osób szukających kontaktu z przyrodą i zainteresowanych historią i kulturą regionu śląskiego.

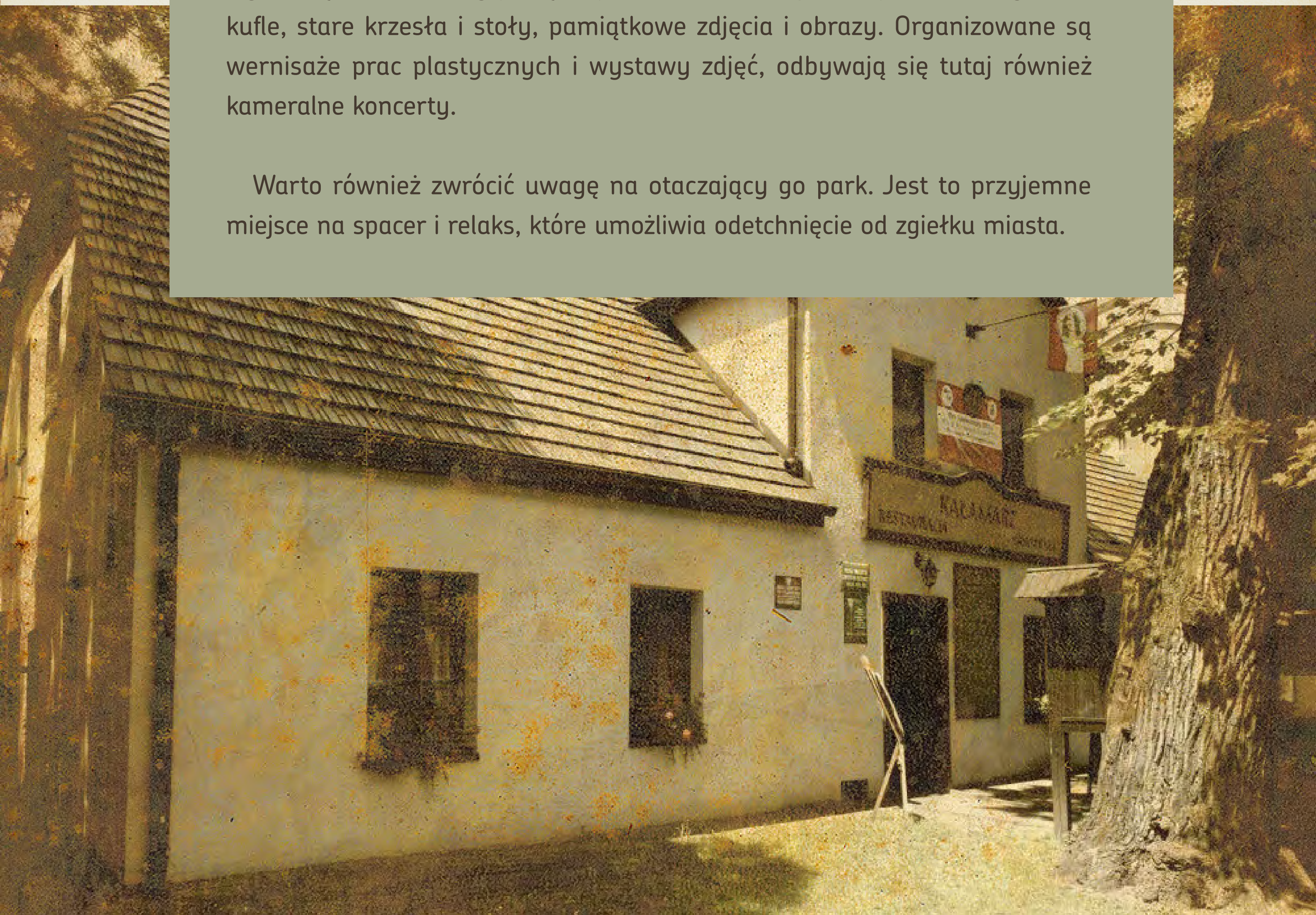
Dworek Goethego w Tarnowskich Górach

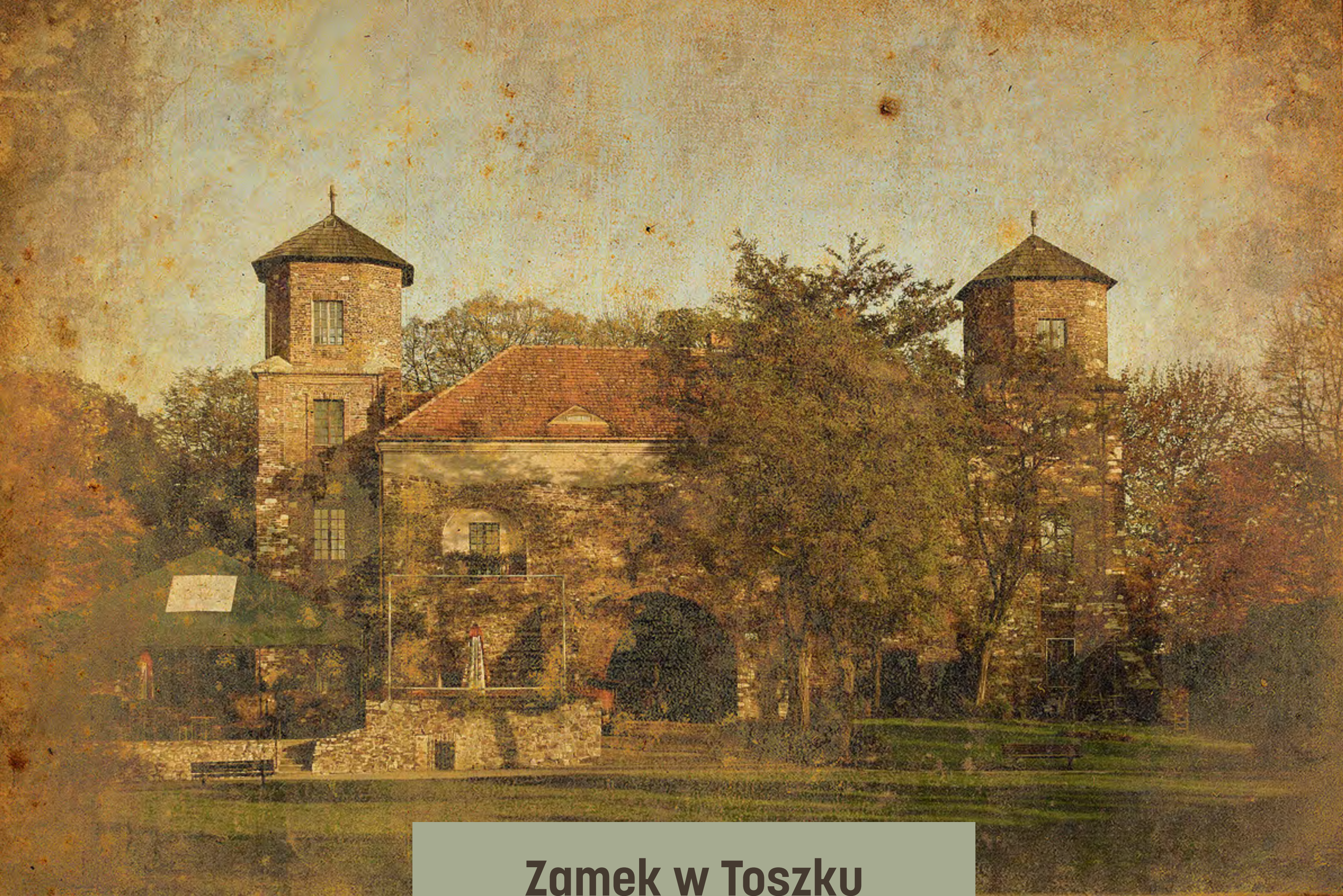
 Nazwa miejsca nawiązuje do dwudniowego pobytu w nim niemieckiego poety Johanna Wolfganga Goethego w 1790 roku. Dworek pochodzi z połowy XVIII wieku, a jego fundator i budowniczy jest nieznany.

Po II wojnie światowej obiekt stopniowo popadał w ruinę, jednak w 1966 roku decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach został wpisany do rejestru zabytków. W 1985 roku dworek stał się własnością Oddziału „Ziemi Tarnogórskiej” Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i do 1990 roku trwał jego remont generalny.

Od ukończenia remontu tarnogórski oddział „Ziemi Tarnogórskiej” PTTK ma swoją siedzibę na poddaszu budynku, natomiast na parterze mieści się restauracja. W pomieszczeniach restauracji znajdują się pamiątki i eksponaty wywodzące się z tradycji śląskiej oraz austro-węgierskiej, m.in. zabytkowe kufle, stare krzesła i stoły, pamiątkowe zdjęcia i obrazy. Organizowane są wernisaże prac plastycznych i wystawy zdjęć, odbywają się tutaj również kameralne koncerty.

Warto również zwrócić uwagę na otaczający go park. Jest to przyjemne miejsce na spacer i relaks, które umożliwia odetchnięcie od zgiełku miasta.

Zamek w Toszku

Zamek w Toszku to jeden z najstarszych obiektów tego typu na Górnym Śląsku, który położony jest na wzgórzu nad miastem Toszek. Jego początki sięgają X-XI wieku. W przeszłości był to ważny ośrodek administracyjny i budowla obronna.

Obiekt został zbudowany przez książąt śląskich. W 1429 r. zniszczyli go husyci, a odbudował i uczynił z niego swoją stałą siedzibę Przemysław Toszecki, książę z linii oświęcimskiej. W XVI wieku przeobrażono go w renesansową rezydencję, z kolei w XVIII wieku dobudowano do niego barokowy pałac. W XIX wieku podczas prac remontowych odkryto w tym miejscu średniowieczne freski.

Współcześnie jest to miejsce otwarte dla zwiedzających. Na terenie zamku działa muzeum, w którym prezentowane są eksponaty związane z historią zamku i miasta, a także wystawy sztuki. Organizowane są tu liczne wydarzenia kulturalne, takie jak koncerty, spektakle czy warsztaty edukacyjne.

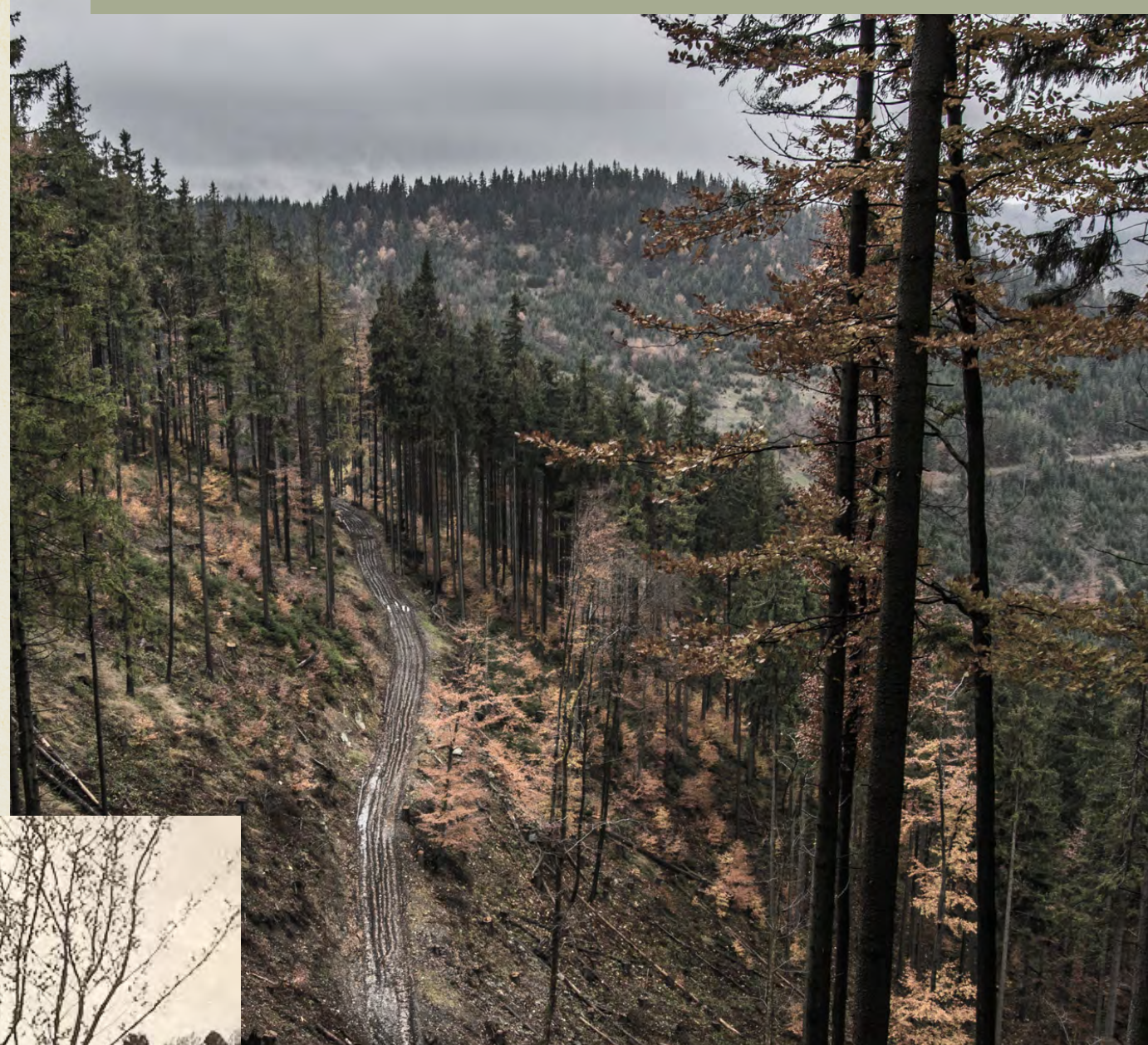
Zamek w Toszku to także ważny punkt na mapie szlaków turystycznych Górnego Śląska. Z tarasów widokowych rozciąga się piękny widok na okolicę, a spacer po jego murach to prawdziwa lekcja historii na świeżym powietrzu. Warto zwrócić uwagę, że jest to zabytek klasy zerowej, czyli obiekt o szczególnym znaczeniu dla kultury narodowej.

Śląsk, z jego malowniczymi parkami krajobrazowymi, górami, rzekami i jeziorami, jest prawdziwym rajem dla miłośników przyrody i aktywności na wolnym powietrzu. Od wędrówek po Beskidach, przez kajakarstwo na rzece Odrze, po rowerowe wycieczki w Parku Śląskim – możliwości są nieograniczone.

W tej części skupimy się na najważniejszych tego typu atrakcjach. Przybliżymy Czytelnikom naturalne piękno regionu, opowiemy o jego bogactwie fauny i flory, a także pokażemy, jak można aktywnie spędzić czas, czerpiąc pełnymi garściami z tego, co oferuje natura.

Atrakcje przyrodnicze

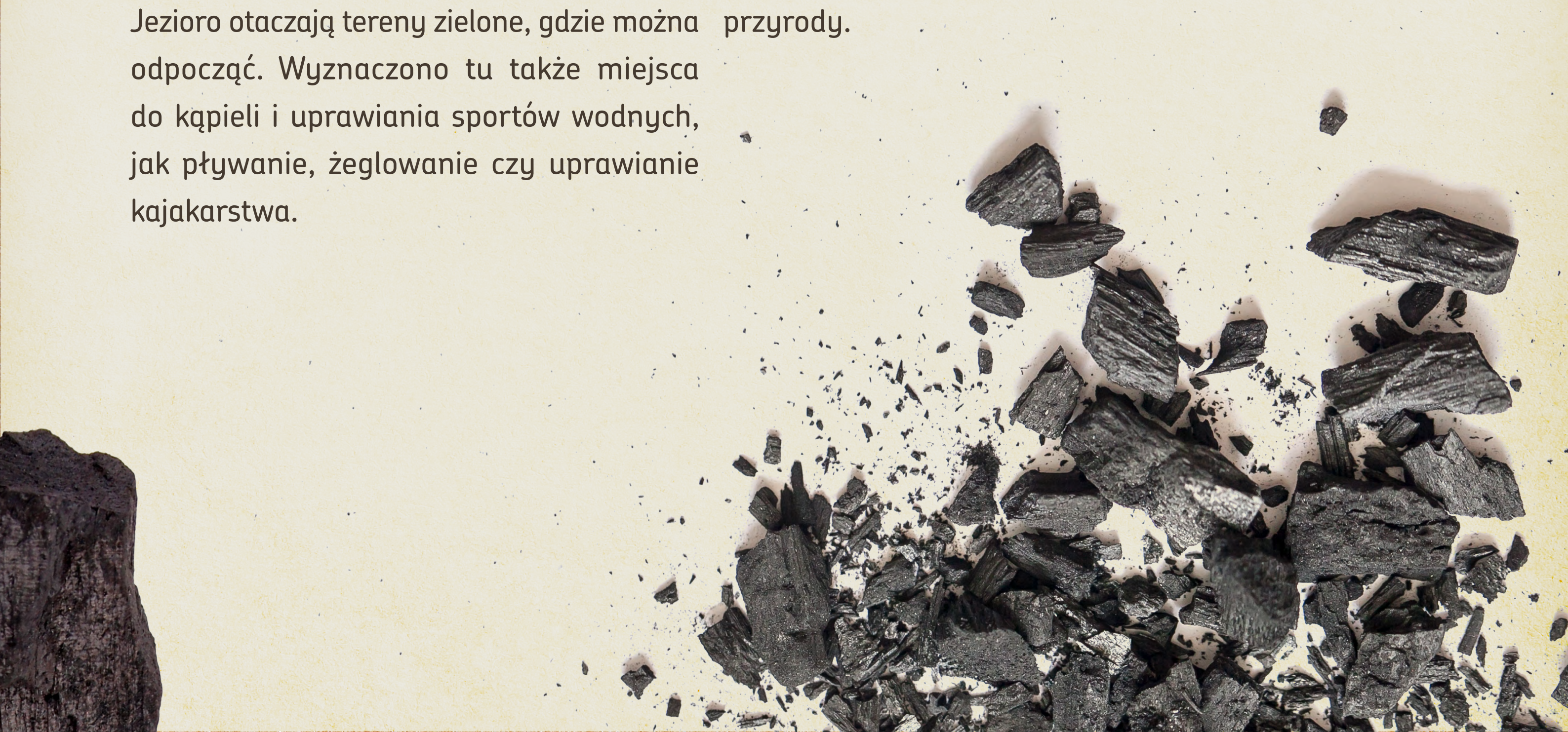

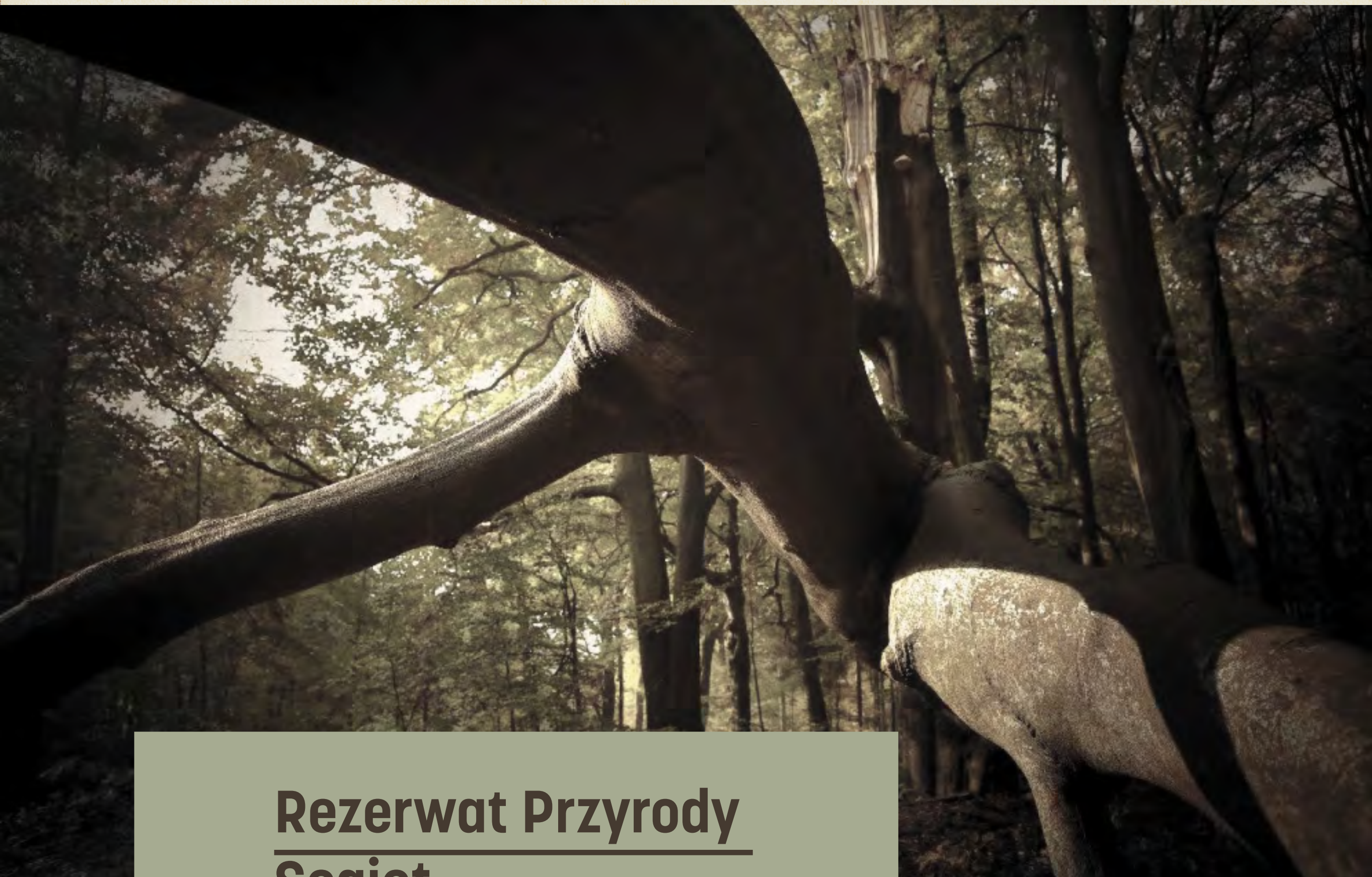

Jezioro Dzieńkowice

 sztuczny zbiornik wodny położony w Imielinie, na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Jezioro zostało utworzone na terenie dawnego wyrobiska piasku, które po zakończeniu eksploatacji zaczęło wypełniać się wodą. Zbiornik jest popularnym miejscem rekreacyjnym, zwłaszcza w sezonie letnim. Jezioro otaczają tereny zielone, gdzie można odpocząć. Wyznaczono tu także miejsca do kąpieli i uprawiania sportów wodnych, jak pływanie, żeglowanie czy uprawianie kajakarstwa.

Jezioro to wspaniałe miejsce dla miłośników przyrody. Pomimo bliskości miasta i przemysłu można tu spotkać różne gatunki zwierząt, a także obserwować roślinność typową dla tego rodzaju ekosystemów. Teren ten zachęca do wypoczynku na świeżym powietrzu, a relaks nad wodą można połączyć z aktywnością fizyczną czy obserwacją przyrody.

Rezerwat Przyrody Segiet

bszar chroniony znajdujący się na terenie Tarnowskich Gór i Bytomia. Został utworzony w 1953 roku i obejmuje powierzchnię około 92 hektarów. Stanowi niezwykle fragment krajobrazu przemysłowego Górnego Śląska. Pierwotnie nazwa segiet dotyczyła zlokalizowanego w okolicy folwarku, którego właścicielem był niejaki Segietzki. Powstanie folwarku Segiet łączy się bezpośrednio z działalnością górniczą w tej okolicy i zwiększonym zapotrzebowaniem na żywność pracujących tu górników.

Najważniejszym celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych lasów dębowych i grądowych oraz utrzymanie różnorodności biologicznej. Znajduje się tu wiele gatunków roślin i zwierząt, niektóre są objęte ochroną gatunkową.

Na terenie rezerwatu wyznaczono kilka tras turystycznych, które umożliwiają zwiedzanie tego unikalnego miejsca. Choć w pobliżu znajdują się miejskie zabudowania, przestrzeń ta zapewnia bliski kontaktem z naturą.

Ciekawostką jest to, że na terenie rezerwatu znajduje się dawna kopalnia Fryderyk, gdzie wydobywano rudę cynku i ołowiu. Pozostałości po tej działalności, takie jak hałdy czy sztolnie, do dziś i stanowią integralną część krajobrazu Segietu.

Park Gródek w Jaworznie

trakcyjny obszar rekreacyjny oferuje wiele możliwości aktywnego spędzenia czasu na łonie natury. Park Gródek obejmuje teren wokół jeziora Gródek, które jest sztucznym zbiornikiem powstałym w wyniku zalania dawnej kopalni piasku. Jezioro jest znane z bardzo czystej wody i jest jednym z niewielu miejsc w Polsce, gdzie można uprawiać nurkowanie głębinowe. W jeziorze można także pływać, żeglować czy wędkować.

Oprócz jeziora, na terenie parku znajdują się także tereny zielone, lasy, łąki, ścieżki spacerowe oraz miejsca do odpoczynku. Można tu spacerować, biegać, jeździć na rowerze, a także obserwować lokalną faunę i florę.

Na terenie Parku działa także całoroczna baza nurkowa „Koparki”. Śmiałkowie, którzy zapuszczą się na dno zbiornika, mogą odszukać zatopione koparki, domek i bunkier strzałowego, przepompownię, łyczki koparek oraz wraki samochodów.

W sezonie letnim park jest popularnym miejscem wypoczynku mieszkańców Jaworzna i okolicznych miejscowości. To miejsce, które łączy w sobie piękno naturalne z możliwościami aktywnego spędzania czasu.

Park Śląski

Park Śląski (do 2022 roku: Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętki) jest największym parkiem miejskim w Polsce i jednym z największych w Europie. Jego obszar rozciąga się na terenie Chorzowa, Siemianowic Śląskich i Katowic. Zajmuje powierzchnię blisko 535 hektarów.

Założony w 1950 roku park stanowi kombinację przestrzeni naturalnej, ogrodowej i rekreacyjnej. Na jego terenie znajduje się wiele atrakcji dla odwiedzających, w tym:

Planetarium Śląskie

Największe planetarium w Polsce. Odwiedzający mogą tutaj obejrzeć nie tylko pokazy nieba, ale również filmy edukacyjne i multimedialne wystawy dotyczące astronomii i nauki. Planetarium jest w stanie pomieścić 400 osób, a najważniejszą atrakcją jest gigantyczny projektor, który umożliwia tworzenie realistycznego obrazu nieba nocnego.

Ogród Zoologiczny

Jeden z największych ogrodów zoologicznych w Europie. Przytulisko dla zwierząt z całego świata, od małych gatunków, takich jak motyle, po duże zwierzęta, takie jak słonie i lwy. Stanowi wspaniałe miejsce do obserwacji i uczenia się o różnorodności świata zwierząt.

Stadion Śląski

Stadion Śląski w Chorzowie jest ikoną śląskiej dumy oraz dziedzictwa sportowego, stanowiąc ważny punkt orientacyjny w krajobrazie regionu. Ten monumentalny obiekt, zbudowany w 1956 roku, przez lata był świadkiem licznych wydarzeń sportowych, kulturalnych i społecznych, które utrwaliły jego pozycję w sercach mieszkańców. Po gruntownej modernizacji, zakończonej w 2017 roku, stadion prezentuje się jako nowoczesna arena sportowa, mogąca pomieścić ponad 55 tysięcy widzów. Majestatyczna kopuła stadionu, będąca jedną z największych w Europie, jest symbolem technologicznego awansu oraz zamiłowania do sportu, charakterystycznego dla tej części Polski.

Rosarium

zęść parku, największy w Polsce (i jeden z największych w Europie) ogród różany o powierzchni około 7 ha. Można tu podziwiać wiele odmian tych kwiatów, od tradycyjnych po nowe hybrydy gatunkowe. Rosarium to nie tylko wspaniałe miejsce na spacer, ale także centrum edukacji o różach i ich uprawie.

Amfiteatr

zw. "Duży Krąg Taneczny" to jeden z pierwszych, i zarazem jeden z najciekawszych obiektów w Parku Śląskim. Zgodnie z manierą epoki socrealizmu, został zaprojektowany i zbudowany w duchu antyku greckiego. Odbywają się tutaj koncerty i inne wydarzenia na świeżym powietrzu. Obiekt w całości, bez większych ubytków i istotnych zniszczeń, przetrwał do dziś.

Sosina Jaworzno

Zalew ten to popularne miejsce rekreacji na mapie Polski, stanowi nie tylko miejsce kąpieli, lecz także atrakcję dla miłośników sportów wodnych.

Zbiornik jest duży, otaczają go tereny zielone, co czyni go idealnym miejscem na piknik czy relaks. Oferuje również trasy piesze i rowerowe. Odbywają się tu liczne imprezy i wydarzenia sportowe oraz kulturalne. W sezonie letnim na zalewie odbywają się różne atrakcje, takie jak pokazy sportów wodnych, koncerty, festyny. W pobliżu zalewu znajdują się również inne atrakcje, na przykład park linowy.

33. Śląskie oczami turystów

Szczyrk

To niezwykle popularne miasto turystyczne. Choć znane jest przede wszystkim jako ośrodek sportów zimowych, turyści przez cały rok znajdują tutaj atrakcje.

Sporty zimowe

Na terenie Szczyrku działają wyciągi narciarskie. Wyróżniają się różnorodnym stopniem trudności, dzięki czemu zarówno początkujący, jak i zaawansowani narciarze znajdą tu coś dla siebie. Ośrodek narciarski Skrzyczne oferuje najdłuższe trasy narciarskie w rejonie. Poza tym miłośnicy snowboardu mogą skorzystać z specjalnie przygotowanych snowparków.

Turystyka letnia

Poza sezonem zimowym miejscowość także oferuje szerokie możliwości, na przykład wędrówki piesze, nordic walking czy jazda na rowerze. Sieć szlaków jest bardzo dobrze rozwinięta. Szczególnie polecane są wędrówki na Skrzyczne, Malinowską Skałę czy Klimczok.

Atrakcje dla rodzin

W Szczyrku dostępne są place zabaw, parki linowe, jest także możliwość jazdy konnej. Warto również odwiedzić pobliski Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego.

Wydarzenia

Przez cały rok odbywają się liczne wydarzenia kulturalne, sportowe i rozrywkowe.

Gastronomia i zakwaterowanie

Miejscowość oferuje szeroki wybór miejsc noclegowych – od luksusowych hoteli, przez przytulne pensjonaty, po schroniska górskie. Oferta gastronomiczna także jest bogata: restauracje serwują tradycyjną kuchnię śląską, ale także kuchnie z różnych stron świata.

Ogród Botaniczny w Mikołowie

 Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie to największy tego typu obiekt w całej Polsce. Obecnie zajmuje on powierzchnię około 100 ha, na których uprawiane są rzadkie i zagrożone wyginięciem rośliny. Ogród powstał na obszarze dawnej jednostki wojskowej. Tam, gdzie kiedyś stał schron, dzisiaj wznosi się nowoczesny budynek Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej z wieżą widokową. Jest domem dla wielu gatunków roślin i kwiatów, które zostały starannie dobrane i uporządkowane według kryteriów środowiska naturalnego. Znajdują się tu między innymi alpinarium, skwer kwiatów jednorocznych, ogród ziołowy, ogród różany i wiele innych.

Jest to miejsce dla miłośników botaniki, ale też przestrzeń edukacyjna i rekreacyjna. Regularnie organizowane są tutaj wydarzenia kulturalne i edukacyjne czy warsztaty.

Paprocany w Tychach

Jezioro Paprocańskie to popularne miejsce rekreacji i wypoczynku. Otoczone jest obszarem parkowym, co czyni je idealnym miejscem relaksu. Można tu piknikować, spacerować czy uprawiać różne formy aktywności. Dostępne są: ścieżki rowerowe, place zabaw, punkty gastronomiczne, a także plaża z kąpieliskiem.

W pobliżu jeziora znajduje się park linowy „Adrenalina”, oferujący trasy dla osób w różnym wieku i o różnym stopniu sprawności fizycznej.

Dolina Trzech Stawów

T Dolina Trzech Stawów (po śląsku Sztauwajery) to sporych rozmiarów park rekreacyjny zlokalizowany w Katowicach, stolicy województwa. Obejmuje obszar około 65 hektarów, na jego terenie znajduje się zespół 11 sztucznych zbiorników wodnych (w tym: Łąka, Kajakowy, Oczko, Kąpielowy i Ozdobny) o łącznej powierzchni ponad 35 ha. Tradycyjna nazwa doliny Potoku Leśnego – Dolina Trzech Stawów, nawiązuje do liczby stawów założonych tutaj jeszcze w XIX wieku powstałych na skutek działalności kopalni węgla kamiennego „Ferdinand” („Katowice”).

Obszar jest popularny wśród mieszkańców Katowic i turystów. Zapewnia odpoczynek od zgiełku w obecności natury. Stawy to idealne miejsce dla miłośników wodnych atrakcji. Można tu pływać, także na łodziach i kajakach, a nawet uprawiać windsurfing. Na jednym ze stawów w sezonie letnim działa strzeżone kąpielisko. W parku znajdują się ścieżki spacerowe. Odbywają się tutaj różne biegi i zawody sportowe.

Działają również punkty gastronomiczne, w których można zjeść coś dobrego czy napić się kawy. Dla najmłodszych gości przygotowano plac zabaw, gdzie dzieci mogą bezpiecznie oddawać się rozrywce.

W parku odbywają się różne imprezy: festiwale muzyczne, pokazy filmowe, a nawet zawody sportowe. Pomimo swojego miejskiego położenia dolina oferuje możliwość kontaktu z naturą.

Atrakcje dla dzieci i rodzin

Park Trampolin

Park Trampolin w Katowicach to jedna z najciekawszych atrakcji turystycznych województwa śląskiego dla osób lubiących aktywność fizyczną. To miejsce pełne energii, radości i możliwości zabawy. To ogromna przestrzeń, na której znajdują się liczne trampoliny o różnych kształtach i rozmiarach. To idealne miejsce, aby oderwać się od codzienności i poczuć adrenalinę.

Park oferuje różne atrakcje, takie jak trampoliny klasyczne, skocznia Big Air (atrakcja dla odważnych), basen z gąbkami. Oprócz trampolin, park oferuje gry, takie jak koszykówka na trampolinie czy skakanie na ogromnych workach.

Park Trampolin w Katowicach to idealne miejsce na spędzenie aktywnego dnia w trakcie wizyty na Śląsku. Niezależnie od tego, czy jesteś turystą, czy mieszkańcem regionu, ta atrakcja zapewni Ci mnóstwo radości i emocji.

Park Wodny Nemo

Nemo - Wodny Świat to kompleks basenów i atrakcji wodnych zlokalizowany w Dąbrowie Górniczej. Oferuje atrakcję zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych.

Znajdziemy tu kilka basenów, w tym basen sportowy z torami do pływania, basen rekreacyjny z działkami wodnymi, gejzerami, ławkami masującymi, a także basen dla dzieci z minizjeżdżalnią. Dla miłośników adrenaliny dostępne są zjeżdżalnie – od tych szybkich i krętych, po bardziej łagodne, odpowiednie dla młodszych. Po intensywnym dniu pełnym zabaw wodnych można zrelaksować się w jacuzzi lub skorzystać z kompleksu saun: fińskiej, parowej czy na podcierwień. Poza atrakcjami wodnymi znajdziemy tu zajęcia, jak aqua aerobik, nauka pływania, imprezy okolicznościowe. Na terenie obiektu jest restauracja. Park Wodny Nemo to miejsce zapewniające rozrywkę całej rodzinie.

Legendia Śląskie Wesołe Miasteczko

Legendia Śląskie Wesołe Miasteczko w Chorzowie, najstarszy park rozrywki w Polsce, jest kolorowym i żywiołowym zakątkiem, gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością. Zlokalizowane w sercu malowniczego Parku Śląskiego, to miejsce tętni życiem i radością, oferując atrakcje dla osób w każdym wieku. Wśród różnorodnych karuzel, kolejek górskich i innych urządzeń, każdy, niezależnie od wieku, znajdzie coś dla siebie.

W Śląskim Wesołym Miasteczku na sezon 2019 znajdują się 43 obiekty zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. W ofercie znajdują się 4 kolejki górskie. Jedną z perełek parku jest "Lech Coaster" – jedna z największych i najbardziej ekscytujących kolejek górskich w Europie Środkowo-Wschodniej, która zapewnia niezapomniane emocje i widoki na okolicę. Inne atrakcje, takie jak bajkowy statek piracki czy spokojniejsze karuzele, gwarantują dobrą zabawę dla całej rodziny.

Niesamowita atmosfera Legendii, pełna magii i uroku przeszłości, przenosi zwiedzających w niecodzienną podróż pełną radości i uśmiechu. W tle pięknych, zabytkowych karuzel rozbrzmiewa muzyka, dodając miejscu wyjątkowego, nostalgicznego charakteru.

Miejsca do zwiedzania i spacerów

Nikiszowiec

Województwo śląskie zaskakuje swoją różnorodnością i bogactwem atrakcji. Śląsk to nie tylko przemysł i górnictwo, to przede wszystkim region pełen zabytków, parków, muzeów i miejsc, w których można aktywnie spędzić czas. Można tutaj spacerować po historycznych dzielnicach Katowic, zwiedzać zabytkowe kopalnie, a także podziwiać piękno przyrody w parku krajobrazowym.

Dla miłośników kultury Śląsk oferuje wiele atrakcji, takich jak nowoczesne Muzeum Śląskie czy jedyna w swoim rodzaju dzielnica Katowic – Nikiszowiec, która jest prawdziwym skarbem architektury.

To zabytkowa i kulturalna dzielnica Katowic, która jest jednym z najciekawszych przykładów osiedli robotniczych w Europie. Została zaprojektowana i wybudowana dla górników i ich rodzin pracujących w pobliskich kopalniach węgla na początku XX wieku. Dziś to ważne miejsce kulturalne i turystyczne.

Unikalna architektura Nikiszowca jest jednym z jego najbardziej charakterystycznych aspektów. Osiedle składa się z ciasno rozmieszczonych ceglanych budynków z czerwonej cegły, które tworzą zamknięte dziedzińce. Chociaż większość z nich została zmodernizowana, nadal zachowały swój oryginalny wygląd.

Jedną z atrakcji Nikiszowca jest kościół św. Anny, imponująca ceglana budowla z pięknymi witrażami. W okolicy znajdują się również kawiarnie i restauracje z lokalnymi specjami. Dzielnica jest domem dla wielu artystów i rzemieślników, a ich pracownie i galerie są otwarte dla zwiedzających. Przez cały rok w Nikiszowcu organizowane są imprezy kulturalne.

Miejsce to łączy w sobie historię, kulturę i sztukę w unikalnym otoczeniu. Jest to zdecydowanie miejsce godne odwiedzenia.

Rynek w Gliwicach

erce tego historycznego miasta. Jest uważany za jeden z najbardziej malowniczych placów w Polsce. Otaczają go piękne kolorowe kamienice, które reprezentują różne style architektoniczne, od baroku po modernizm. Większość z nich pochodzi z XIX i XX wieku. Wśród nich znajduje się ratusz, piękna neorenesansowa budowla z wysoką wieżą, z której roztacza się widok na całe miasto. Na rynku znajduje się wiele kawiarni, restauracji i sklepów, które sprawiają, że miejsce to tętni życiem. Wiele lokali oferuje tradycyjne śląskie potrawy.

Odbywają się tu wydarzenia kulturalne, jak festiwale, koncerty i jarmarki. W pobliżu rynku znajdują się muzea i galerie, na przykład Muzeum w Gliwicach, które oferuje ekspozycje związane z historią miasta.

W okolicy znajdują się też budynki historyczne takie jak: kościół Wszystkich Świętych, "Zameczek Piastowski", Willa Caro i wiele innych. Wszystkie te miejsca są łatwo dostępne z rynku i warte odwiedzenia.

Rynek w Katowicach

Rynek w Katowicach stanowi zarówno historyczne, jak i kulturalne epicentrum miasta. Jest to miejsce, które każdy odwiedzający Katowice powinien zobaczyć, aby poczuć prawdziwą atmosferę stolicy Śląska. To miejsce pełne kontrastów i różnorodności, które idealnie odzwierciedla charakter dynamicznie rozwijającego się miasta. Niezależnie od tego, czy jesteś turystą czy mieszkańcem, rynek oferuje coś dla każdego: od zabytkowej architektury i bogatej historii, po rozrywkę i życie kulturalne.

Otoczające Rynek miejsce restauracje, kawiarnie i bary stanowią ważny element życia miasta. To idealne miejsce na spotkanie ze znajomymi, lunch w trakcie zwiedzania czy wieczorny drink.

Dzięki doskonałej komunikacji rynek w Katowicach jest łatwo dostępny zarówno dla mieszkańców,

Przy Rynku i w okolicy znajdują się następujące historyczne obiekty: Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, wzniesiony w latach 1906–1907 w stylu modernistycznym; liczne zabytkowe kamienice; Dom Prasy Śląskiej (jego budowę ukończono w 1963, początkowo projektowany jako "Dom Sportowca", aktualnie Biuro Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego); Spółdzielczy Dom Handlowy „Skarbek” (oddany do użytku w 1975, wzniesiony według projektu Juranda Jareckiego); Spółdzielczy Dom Handlowy „Zenit” (wzniesiony w 1962, według projektu Mieczysława Króla i Juranda Jareckiego).

Szlak Architektury Drewnianej na Śląsku

Jest to niezwykle ciekawy projekt turystyczny, który umożliwia zwiedzanie najcenniejszych zabytków drewnianych regionu. Obejmuje obiekty sakralne i świeckie, które stanowią ważną część kulturowego dziedzictwa Śląska.

Na Szlaku Architektury Drewnianej znajduje się wiele obiektów wartych odwiedzenia. Trasa składa się z ponad 93 obiektów i liczy łącznie ponad 1000 km. Do zabytków zaliczają się między innymi:

Kościół Wszystkich Świętych w Sierotach

Wzniesiony w połowie XV wieku, uchodzący za jeden z najstarszych obiektów na szlaku.

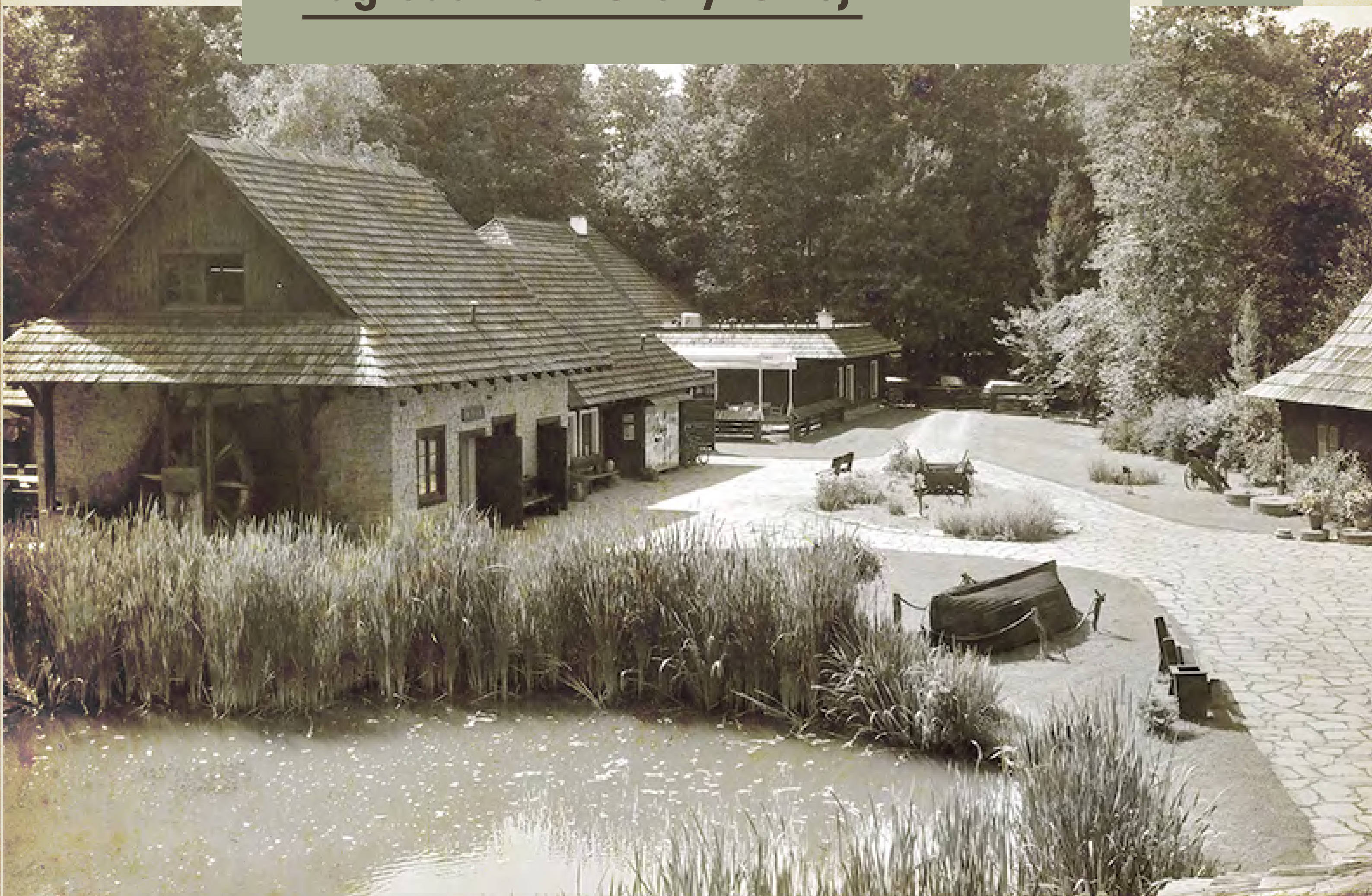
Pierwsze wzmianki o Sierotach pochodzą z 1299 roku. Kościół istniał zapewne już w XIII wieku, natomiast obecny powstał w XV stuleciu. Od XV wieku do 1629 r. był wykorzystywany jako zbór protestancki.

Kościół Narodzenia św. Jana Chrzciciela i Matki Boskiej w Poniszowicach

Kościół w Poniszowicach wspominano już w dokumentach z 1175 roku. Obiekt ten, po zniszczeniu przez wicher w 1399 r., odbudowano w 1404. Aktualny budynek pochodzi z 1499 roku. W 1570 r. obok kościoła wzniesiono wolno stojącą dzwonnice. W kolejnych latach wielokrotnie rozbudowywany i przebudowywany.

Zagroda Wsi Pszczyńskiej

Utworzony w 1975 roku na powierzchni ok. 2 ha na terenie Parku Kolejowego (dziś zwanego Dworcowym). Na jego terenie znajdują się: spichlerz dworski, stodoła ośmioboczna, chłopskie chałupy, kuźnia, młyn wodny oraz dodatkowa infrastruktura turystyczna. W skansenie prowadzone są również warsztaty edukacyjne, organizuje się także imprezy folklorystyczne oraz inscenizacje dawnych obrzędów i wydarzeń tradycyjnych.

Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie

iejsce przenosi zwiedzających w czasie, pokazując, jak wyglądało życie na Śląsku w przeszłości. Jest to jeden z najstarszych skansenów w Polsce, został otwarty w 1975 roku i znajduje się na terenie Parku Śląskiego.

Zbiory obejmują około 78 obiektów, wśród których znajdują się m.in. dawne domy mieszkalne, warsztaty rzemieślnicze, szkoła, karczma, kościół i inne budynki charakterystyczne dla kultury i architektury Śląska. Obiekty zostały przeniesione z różnych miejsc regionu i starannie odrestaurowane.

Skansen oferuje atrakcje dla zwiedzających. Organizowane są tutaj imprezy tematyczne, takie jak jarmarki, warsztaty rzemieślnicze, koncerty. Można więc nauczyć się dawnych rzemiosł, spróbować potraw śląskich czy posłuchać śląskiej muzyki ludowej.

Dla dzieci dostępne są warsztaty edukacyjne, które pozwalają na aktywne odkrywanie historii i kultury Śląska. W skansenie można też zobaczyć różne gatunki zwierząt hodowlanych, które były kiedyś powszechne na Śląsku.

Park Etnograficzny to miejsce, które pozwala nie tylko na bliższe poznanie kultury i historii Śląska, ale też na aktywne spędzenie czasu w otoczeniu zabytkowej architektury.

Inne atrakcje

Popularna atrakcja turystyczna Ustronia, kolejka krzesełkowa "Czantoria Express", umożliwia szybkie i wygodne dotarcie na szczyt Czantorii, jednego z najwyższych wzniesień Beskidu Śląskiego, którego wysokość wynosi 995 metrów n.p.m. Zwiedzający mogą pokonać ponad 400 metrów różnicy wysokości, w około 7 minut docierając do górnej stacji kolejki na wysokości 867 m n.p.m. Na szczycie Czantorii znajdują się liczne atrakcje, takie jak restauracje, punkt widokowy czy miejsca na piknik. Zimą dostępne są trasy narciarskie o łącznej długości 10 km. W pobliżu górnej stacji kolejki znajdują się ścieżki i trasy dla pieszych, które prowadzą do innych ciekawych miejsc, takich jak lokalne zabytki czy parki przyrodnicze. Jest to więc idealny punkt rozpoczęcia pieszej wycieczki po Beskidzie Śląskim.

Dla osób zainteresowanych technicznymi aspektami warto zaznaczyć, że kolejka została otwarta w 1967 roku i jest kolejką krzesełkową. Była wielokrotnie modernizowana, aby spełniać nowoczesne standardy bezpieczeństwa i komfortu. Na terenie obiektu obowiązują ścisłe procedury bezpieczeństwa, które zapewniają komfort i spokój zwiedzającym.

Kolejka linowa na Czantorię

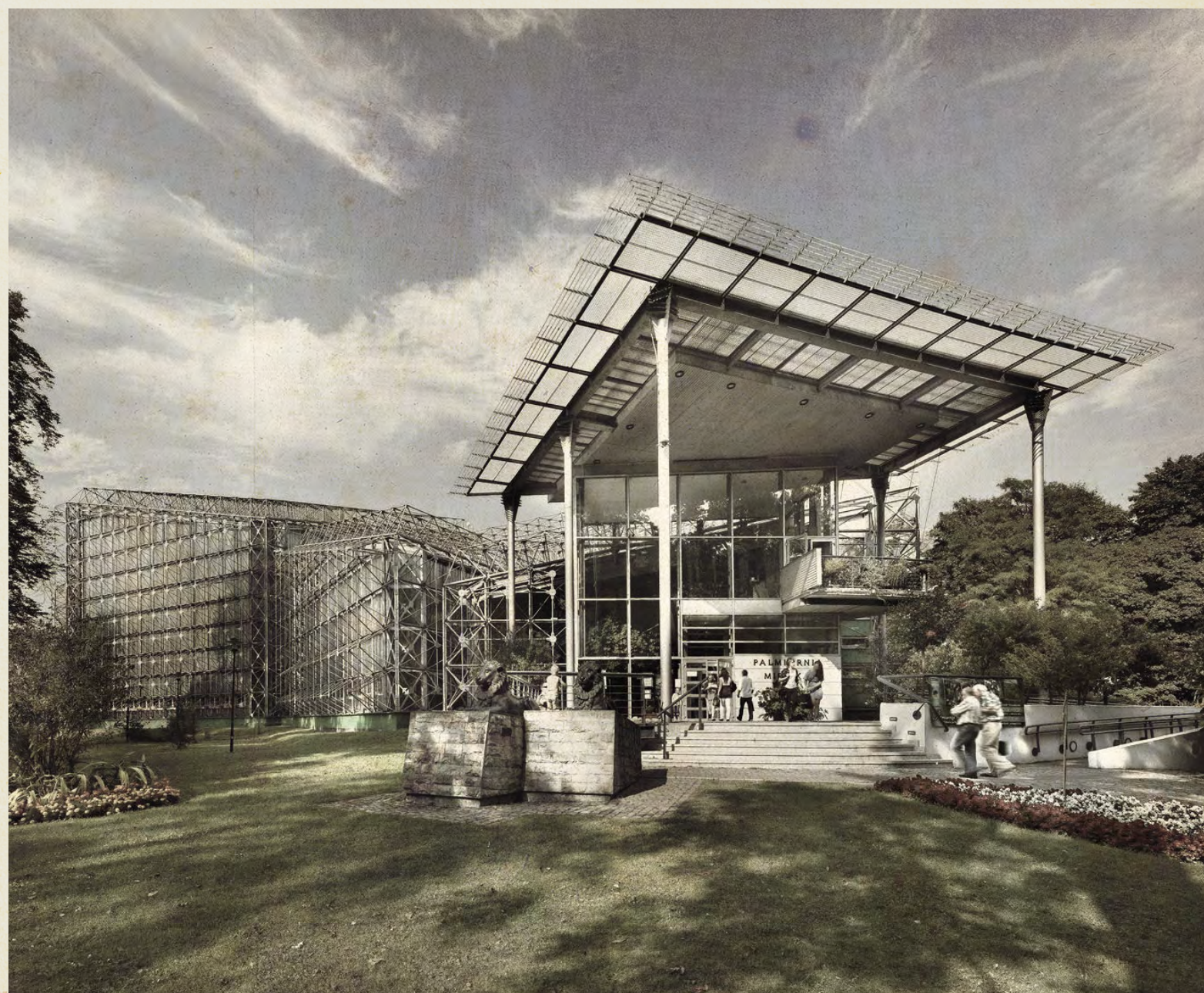

Palmiarnia Miejska w Gliwicach

Prawdziwy raj dla miłośników flory. Zlokalizowana w parku Chopina, oferuje odwiedzającym możliwość zobaczenia wielu gatunków egzotycznych roślin i drzew, a także niektórych gatunków zwierząt.

Kompleks palmiarni obejmuje pięć głównych sekcji: rośliny użytkowe, rośliny tropikalne, pawilon historyczny, sukulenty, akwaria. Hala palm to największa część palmiarni, gdzie znajdują się egzotyczne drzewa i rośliny z różnych stref klimatycznych. Wśród nich są: palmy, draceny, fikusy, różne gatunki paproci i wiele innych. Hala sukulentów jest domem dla sukulentów i kaktusów. Z kolei w akwarium znajdują się różne gatunki ryb egzotycznych, a także płazy i gady.

Obiekt oferuje nie tylko relaksujący spacer wśród zieleni, ale także edukacyjne doświadczenie. Wielokrotnie miały tu miejsce wystawy i pokazy, a dla najmłodszych organizowane są warsztaty edukacyjne. Palmiarnię warto odwiedzić niezależnie od pory roku.

Szanse na rozwój śląskiej turystyki?

órnny Śląsk, region historycznie kojarzony z przemysłem ciężkim i górnictwem, stoi na progu transformacji. To obszar, gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością, oferując unikalne możliwości dla rozwoju turystyki. Warto zastanowić się, jakie szanse otwierają się przed Śląskiem w kontekście turystycznym, analizując zarówno istniejące zasoby, jak i potencjalne ścieżki rozwoju, które mogą przyczynić się do ożywienia tego regionu Polski.

Sektor Turystyczny na Śląsku. Śląsk, dzięki swojemu bogatemu dziedzictwu kulturowemu i historycznemu, stanowi atrakcyjny cel podróży. Region ten, będący niegdyś bastionem przemysłu ciężkiego, obecnie przechodzi fascynującą metamorfozę, stając się obiecującym terenem dla różnorodnych form turystyki. Przemiany te nie są dziełem przypadku, lecz wynikiem świadomych działań na rzecz rewitalizacji i redefinicji lokalnej przestrzeni. Miasta takie jak Katowice, zyskujące miano europejskich hubów kongresowych, wypełniają kalendarze wydarzeń międzynarodowymi kongresami, targami, i festiwalami, co przyciąga turystykę biznesową, a także miłośników szeroko pojętej kultury.

Na tej wielowątkowej scenie miejskiej, Katowice prezentują się jako miasto nowoczesne, które inwestuje w infrastrukturę konferencyjną, taką jak Międzynarodowe Centrum Kongresowe, obok której stoi symbol miasta – Spodek. Prócz tego, miasto wykorzystuje swoje bogactwo architektoniczne, prezentując modernistyczne budynki z okresu międzywojennego oraz socrealistyczne konstrukcje, które stają się coraz bardziej cenione przez turystów i architektów.

Równie ważne są miejsca, które bezpośrednio nawiązują do przemysłowej przeszłości regionu. Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu, otwarta dla zwiedzających po gruntownej renowacji, oferuje unikalne doświadczenie podróży w głąb ziemnych wyrobisk, co jest przykładem jak dziedzictwo przemysłowe może zostać przekształcone w atrakcję turystyczną. Z kolei Zamek Piastowski w Cieszynie, położony na historycznym pograniczu polsko-czeskim, przyciąga miłośników średniowiecznej architektury i historii, oferując wgląd w bogatą przeszłość regionu.

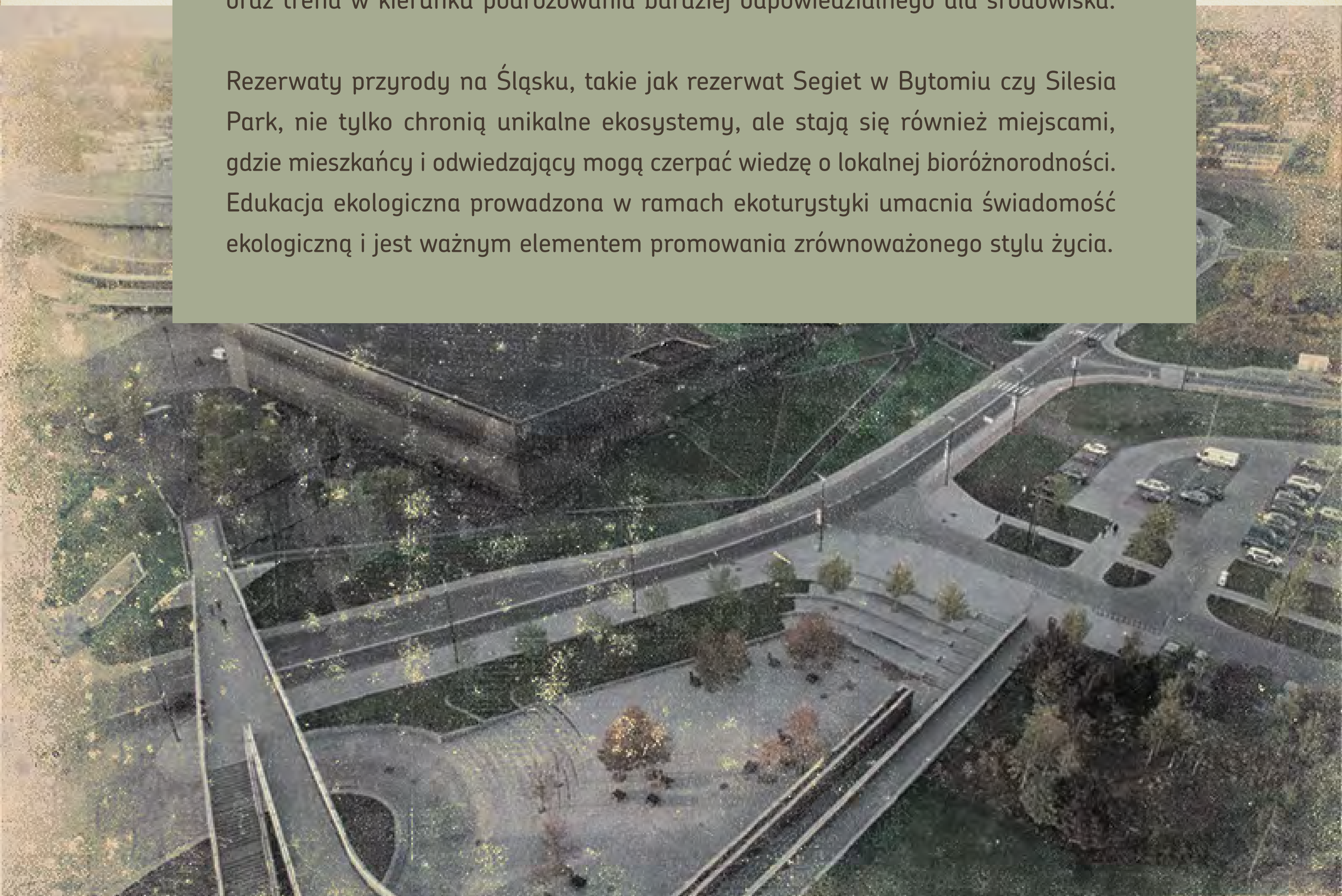
51. Śląskie oczami turystów

Nie można również pominąć kulturowego wymiaru Śląska, który manifestuje się poprzez liczne festiwale, takie jak Off Festival czy Rawa Blues – wydarzenia o międzynarodowej renomie, które przyciągają miłośników muzyki z całego świata. Są one dowodem na to, że Śląsk skutecznie przeradza swój przemysłowy obraz w nowoczesną markę kulturalną.

Ostatnim, ale równie ważnym aspektem, jest gastronomia, która w regionie Śląska również przeżywa renesans. Restauracje i bary kultywują lokalne tradycje kulinarne, a jednocześnie otwierają się na nowoczesne trendy, co jest magnesem dla poszukujących kulinarnych doznań podróżników.

Ekoturystyka i Zrównoważony Rozwój. Śląsk posiada również nieoceniony potencjał ekoturystyczny. Obszary zielone, takie jak Park Śląski, Śląski Ogród Botaniczny, Park Krajobrazowy Rud Wielkich czy rezerваты przyrody, są szansą na rozwój turystyki opartej na zasadach zrównoważonego rozwoju. Wprowadzenie i promocja ekoturystyki może stanowić odpowiedź na rosnącą świadomość ekologiczną turystów oraz trend w kierunku podróżowania bardziej odpowiedzialnego dla środowiska.

Rezerваты przyrody na Śląsku, takie jak rezerwat Segiet w Bytomiu czy Silesia Park, nie tylko chronią unikalne ekosystemy, ale stają się również miejscami, gdzie mieszkańcy i odwiedzający mogą czerpać wiedzę o lokalnej bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna prowadzona w ramach ekoturystyki umacnia świadomość ekologiczną i jest ważnym elementem promowania zrównoważonego stylu życia.

52. Śląskie oczami turystów

Rozwój ścieżek dydaktycznych, szlaków rowerowych i pieszych, które w harmonijny sposób integrują się z otaczającym je krajobrazem, stwarza możliwości dla aktywnego wypoczynku z dala od miejskiego zgiełku. Takie działania promują zdrowy tryb życia i umożliwiają turystom odkrywanie regionalnych skarbów, nie zakłócając równowagi naturalnego środowiska.

Promocja ekoturystyki na Śląsku może być wspierana przez różne programy i inicjatywy, które zachęcają do zrównoważonej turystyki. Możliwości takie jak warsztaty rzemieślnicze, pokazy kulinarne oparte na lokalnych produktach czy festiwale natury, w połączeniu z ekologicznym zakwaterowaniem, takim jak eko-agroturystyka, stanowią odpowiedź na rosnący popyt na ekoturystykę.

Dodatkowo, włączenie lokalnych społeczności w rozwój ekoturystyki może przyczynić się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego regionu. Poprzez tworzenie miejsc pracy, które są związane z sektorem turystycznym, a jednocześnie szanują środowisko naturalne, Śląsk może wzmacniać swoją ekonomiczną strukturę, zachowując przy tym unikalny charakter i tożsamość.

W kontekście ekoturystyki ważne jest również, aby zrównoważony rozwój turystyczny był wspierany przez odpowiednie strategie zarządzania odpadami, energią odnawialną i zasobami wodnymi. Inwestycje w zielone technologie i infrastrukturę mogą znacznie podnieść atrakcyjność Śląska jako destynacji turystycznej, która nie tylko oferuje piękne krajobrazy i bogatą kulturę, ale również dba o środowisko.

Podsumowując, ekoturystyka i zrównoważony rozwój mogą stanowić dla Śląska szansę na wykreowanie nowej, zielonej wizytówki, która będzie przyciągać turystów poszukujących zarówno wypoczynku, jak i aktywności w zgodzie z naturą. Jest to kierunek, który może z powodzeniem przekształcić wyzwania związane z przemysłową przeszłością w zieloną przyszłość, zapewniającą zdrowe i zrównoważone środowisko dla kolejnych pokoleń.

Transformacja Postindustrialna. Unikatowym atutem Śląska jest jego postindustrialny krajobraz, który stanowi doskonałą bazę dla rozwoju turystyki kulturowej i edukacyjnej. Projekty rewitalizacji terenów poprzemysłowych, takich jak tereny byłej kopalni Katowice, przekształcone w nowoczesne strefy kultury i biznesu, pokazują, jak przestrzeń postindustrialna może zostać zaadaptowana do potrzeb współczesnych turystów. Politykę rewitalizacji należy kontynuować, ponieważ Śląsk posiada jeszcze wiele obiektów, które przy zastosowaniu odpowiedniej strategii mogą stać się atrakcją unikatową na skalę Europy.

Innowacje i Technologie Cyfrowe.

Innowacje i technologie cyfrowe odgrywają kluczową rolę w adaptacji Śląska do potrzeb nowoczesnej turystyki. Rozwój aplikacji mobilnych przewodników, wirtualnej rzeczywistości przybliżającej dziedzictwo kulturowe czy systemów zarządzania ruchem turystycznym, to tylko niektóre z narzędzi, które mogą ułatwić turystom odkrywanie regionu. Inwestycje w te obszary są niezbędne, aby zapewnić turystom komfortowe i nowoczesne doświadczenia.

Zintegrowane Strategie Marketingu. Aby skutecznie wykorzystać potencjał turystyczny Śląska, konieczne jest zastosowanie zintegrowanych strategii marketingowych. Tworzenie spójnego wizerunku regionu, który podkreśla jego unikalność i różnorodność oferty turystycznej, jest kluczowe. W tym kontekście, działania marketingowe muszą być skierowane zarówno do turystów krajowych, jak i międzynarodowych, wykorzystując nowoczesne kanały komunikacji, w tym media społecznościowe i influencer marketing.

Podsumowanie

Potencjał rozwoju turystyki na terenie Śląska prezentuje się jako zadanie zarówno ambitne, jak i obiecujące, wymagające jednak wielowymiarowego podejścia oraz doskonałej koordynacji pomiędzy różnymi interesariuszami. Aby wykorzystać ukryte możliwości, niezbędne jest zintegrowane działanie władz lokalnych, które powinny nie tylko kształtować sprzyjające regulacje, ale również inicjować i wspierać lokalne przedsięwzięcia turystyczne.

Istotną rolę odgrywają także przedsiębiorcy – ich innowacyjność, umiejętność adaptacji do zmieniającego się rynku i chęć do inwestowania w rozwój turystyczny są kluczowe dla przyciągnięcia i zadowolenia turystów. Nie mniej ważne jest zaangażowanie społeczności regionalnej, która, będąc zarówno ambasadorem, jak i beneficjentem rozwoju turystycznego, powinna być włączona we wszystkie etapy planowania i realizacji strategii turystycznej.

Sustainable development

Ezyli rozwój zrównoważony, jest fundamentalnym filarem, na którym powinny być oparte wszystkie przyszłe działania. Wymaga on holistycznego podejścia, które uwzględnia ochronę środowiska, społeczną odpowiedzialność oraz ekonomiczną wydajność, pozwalając na długofalowe korzystanie z zasobów turystycznych regionu bez degradacji jego unikalnych wartości. Szacunek dla dziedzictwa jest drugim kluczowym aspektem. Śląsk, będąc obszarem o bogatej historii, wymaga szczególnego uwzględnienia swojego dziedzictwa kulturowego, industrialnego i naturalnego w planowaniu turystycznym. Powinien on być nie tylko chroniony, ale i promowany jako element wyróżniający region i jako główny punkt przyciągający turystów. Edukacja historyczna i kulturowa powinna być integralną częścią oferty turystycznej, umożliwiając zrozumienie i docenienie unikalności Śląska przez odwiedzających.

Innowacyjność

Jako trzeci filar, powinna być rozumiana jako wdrażanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych, które uczynią doświadczenia turystyczne na Śląsku bardziej dostępnymi, atrakcyjnymi i wygodnymi. W erze cyfryzacji turystyka powinna podążać za nowymi trendami, wykorzystując narzędzia cyfrowe do promocji, rezerwacji, a także wzbogacania wrażeń turystycznych poprzez rozszerzoną rzeczywistość czy aplikacje mobilne.

Podkreślenie i wykorzystanie bogatej oferty kulturowej, naturalnej i postindustrialnej, jaką dysponuje Śląsk, ma zasadnicze znaczenie dla przekształcenia go w jeden z bardziej pożądaných kierunków turystycznych, nie tylko w skali Polski, ale i Europy. Atrakcyjność ta może być potęgowana przez tworzenie spójnych produktów turystycznych, takich jak trasy tematyczne, pakiety turystyczne czy wydarzenia, które podkreślają unikalność regionu i są dostosowane do potrzeb i oczekiwań różnorodnych grup turystów. Wymaga to jednak strategicznego i przemyślanego planowania, opartego na gruntownej analizie rynku oraz ciągłej współpracy pomiędzy wszystkimi interesariuszami turystyki, co jest kluczowe dla osiągnięcia trwałego sukcesu w branży.

NEW EUROPE
FOUNDATION

THINK TANK
SILESIA